

CIBG KATERN

31

JUNI 2010

...CHT VAN OPENBAAR ONDERZOEK
...vraag om stedenbouwkundige vergunning
...project wordt aan een openbaar onderzo
...ed : Gemeentestraat, 12 te 14.
...de aanvrager : (B.G.H.M.) Bruss
...vestingsmaatschapij, c/o M. GO
...urdanstraat, 44-45. te 1060 B
...vraag : Bouwen 5 la
...ofactiviteit

NOVA

BUNDELING VAN DE OVERHEIDSBESTUREN
VOOR EEN PERFORMANTE EN KWALITATIEVE DIENSTVERLENING:
HET GEWESTELIJKE PLATFORM NOVA

CENTRUM VOOR INFORMATICA VOOR HET BRUSSELS GEWEST

CIBG

Voorwoord	7
Inleiding	9
1. Stedenbouwkundige en milieudossiers, casestudy's voor de administratieve modernisering	10
1. Informatie, de grondstof en kern van de modernisering van het overheidsbestuur	10
2. Stedenbouw, milieu, energieprestaties van gebouwen: gemeenschappelijke en samenhangende procedures tussen gewestelijke en gemeentelijke overheden	11
2.1. De stedenbouwkundige vergunning	12
2.2. De milieuvergunning	13
2.3. De gemengde vergunning	14
2.4. De energieprestatie van gebouwen	15
2. Een bundelend modelproject, in handen van de overheden	16
1. Van een toepassing voor één instantie naar een platform voor meerdere instanties: een geleidelijke ontwikkeling	16
1.1. 1995-2004: het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest legt de basis voor NOVA	16
1.2. 2003-2008: naar het regionale platform BROH - Gemeenten	18
1.3. 2005: Leefmilieu Brussel start zijn migratie naar NOVA Gewestelijke doelstellingen	19
1.3. Gewestelijke doelstellingen	20
2. Gedeeld beheer van het NOVA-platform	21
2.1. Participatieorganen van de partners	21
2.1.1. De <i>user club</i>	22
2.1.2. Het opvolgingscomité	22
2.1.3. De werkgroepen	22
2.2. Bijdrage van het CIBG aan het platform: projecten en diensten	23
3. NOVA, een instrument voor deugdelijk bestuur en administratieve efficiency	24
1. Een tool voor uniforme, snellere, betrouwbaardere en transparantere procedures	24
1.1. Procedures standaardiseren	24
1.2. Dubbele informatie verwijderen	24
1.3. Informatie elektronisch uitwisselen en delen	24
1.4. NOVA volgt de wet voor zijn gebruikers	25
2. Een kennis- en beheertool voor de overheidsbesturen	25

4. Het NOVA-platform in de praktijk	26
1. De vakspecifieke behoeften van elke instantie	26
2. Beschrijving van de diensten	26
3. Ondersteuning van de gebruikers	27
4. Functionaliteiten van het platform	28
4.1. Back-officefunctionaliteiten	28
4.2. Transversale functionaliteiten	28
5. Gebruikte technologieën	29
NOVA-screenshots	30 - 33
5. NOVA: evolutie vandaag en morgen	34
1. Aanpassing van NOVA aan het nieuwe BWRO	34
2. Integratie van de milieuvergunning	34
3. Andere uitbreidingen van het platform	35
3.1. Integratie van het beheer van overtredingen op gemeentelijk niveau	35
3.2. Uitbreiding naar andere overheidsbesturen	35
4. Consolidering van het platform	36
5. Openstelling voor de eindgebruiker: NOVA als e-loket voor burgers en bedrijven	36
5.1. Transparantie van procedures	37
5.2. Invoering van online dossiers	37
6. Toegang tot authentieke bronnen	38
6.1. Welke authentieke bronnen?	38
6.2. Cartografisch referentiesysteem: onmisbare aanvulling van NOVA	39
7. Integratie van de elektronische identiteitskaart: ondertekening en authenticatie	39
8. Naar een elektronisch documentenbeheer: naar het «papierloze tijdperk»	39
Conclusie	41
Dankbetuiging	42

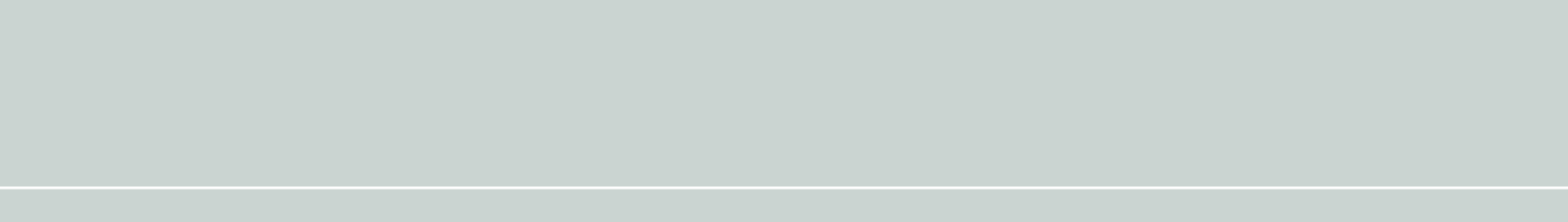
Het CIBG (Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest) is de Instelling van Openbaar Nut van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met de informatica. Het Centrum is opgericht door een wet van 1987 en gewijzigd door de ordonnantie van 20 mei 1999.

De voornaamste doelstelling van het CIBG bestaat erin de overheidsdiensten binnen het Gewest te informatiseren. Het Centrum streeft ernaar de neutrale, competitieve, betrouwbare en kwaliteitsvolle technologiepartner te worden van alle openbare instellingen die, doelbewust en op proactieve wijze, wensen over te gaan tot het introduceren van vernieuwende en samenhangende informatietechnologische oplossingen (Informatie- en Communicatietechnologie). Om de efficiëntie van hun interne werking te verhogen en om hun diensten makkelijker toegankelijk te maken voor de Brusselaars en voor de Brusselse ondernemingen.

Het CIBG heeft van de Gewestregering opdracht gekregen in te staan voor de implementatie van e-government, dat in eerste instantie bedoeld is om de dienstverlening vanwege de overheid aan de burger te verbeteren.

Hiertoe vertegenwoordigt het Centrum het Gewest binnen de e-governmentwerk- en coördinatiegroepen die op federaal vlak opgericht werden, en staat het in voor het beheer van de portaalsite van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: www.brussel.irisnet.be

Vandaag werken ruim 200 hooggekwalificeerde informatici in het Centrum. Zij leveren gebruiksklare diensten en toepassingen aan de verschillende gewestelijke en plaatselijke besturen.

Vakspecifieke informaticaplatformen vormen de pijler van de modernisering van de overheidsbesturen en dus ook van een betere dienstverlening aan het publiek, zowel voor burgers als voor bedrijven.

De overheidsinstellingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beschikken al over een ruim scala van deze tools. Veel tools worden ontworpen, ontwikkeld en beheerd door het Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest, de IT-partner van de gewestelijke en plaatselijke overheidsbesturen binnen de Brusselse perimeter.

Een van deze platformen is NOVA. NOVA is bedoeld voor het beheer van de procedures inzake stedenbouw en milieu en wordt momenteel gedeeld door twee gewestelijke instellingen (het Bestuur voor Ruimtelijke Ordening en Huisvesting van het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Leefmilieu Brussel) en door een meerderheid van de Brusselse gemeenten, die het platform voor eigen rekening gebruiken en om te kunnen samenwerken in bepaalde procedures.

Dit voorbeeld van transversale toepassing is mogelijk gemaakt door deze actoren geleidelijk op te nemen in een bundelend project. De verdienste van deze opening tussen de overheidsbesturen komt in de eerste plaats toe aan het BROH. Het BROH had in de jaren '90 een eigen toepassing ontwikkeld en de Directie Stedenbouw beschikte over de toekomstvisie om de gemeenten hierbij te betrekken. De binnen het BROH gebruikte toepassing is vanaf 2003-2004 concreet uitgebreid, toen het CIBG de ontwikkeling ervan heeft overgenomen en met vijf pilotgemeenten het basiswerk heeft verricht om het gewestelijke platform in zijn huidige vorm te gieten.

Deze synergie heeft voor de ingrediënten gezorgd die aan de basis liggen van het succes van NOVA. Deze tool biedt elke partner niet alleen de functionaliteiten voor en antwoorden op zijn vakgerichte behoeften, maar heeft er vooral voor gezorgd dat de soms ondoordringbare muren tussen de diverse overheidsbesturen zijn gesloopt. Dit succes schuilt vooral in de open dialoog tussen gelijken, waardoor juist de medewerkers - en niet zozeer de organisaties - hun concrete behoeften met elkaar kunnen bespreken.

NOVA is dan ook het duidelijke bewijs dat het Gewest, de Instellingen van Openbaar Nut en de gemeenten door samenwerking bergen kunnen verzetten en ten gunste van iedereen werken. De Gewestregering heeft bij het begin van de legislatuur 2009-2014 bevestigd dat het platform de overheidsbesturen een uitstekend werkinstrument biedt om te moderniseren en efficiënter te werken en heeft dan ook haar steun verleend aan de ontwikkeling ervan.

Het CIBG is bijzonder trots dat het zijn steentje kan bijdragen aan dit proces.

Hervé FEUILLIEN
Directeur-generaal

Robert HERZEELE
Adjunct-Directeur-generaal

In dit Katern wordt het Brusselse gewestelijke platform NOVA gepresenteerd, dat het beheer van stedenbouwkundige en milieuvergunningen ondersteunt en dat gedeeld wordt door de belangrijkste besturen die voor deze materie bevoegd zijn: het Bestuur voor Ruimtelijke Ordening en Huisvesting (Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest), Leefmilieu Brussel en de Brusselse gemeentelijke diensten voor stedenbouw.

De administratieve uitdagingen van deze procedures en van de hiervoor vereiste uitwisseling van informatie tussen de overheidsbesturen komen in het eerste hoofdstuk aan bod. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de ICT (informatie- en communicatietechnologie) wordt toegepast voor het verwerken, bewaren, terugvinden, overdragen en uitwisselen van informatie, de grondstof van elke administratie. In het geval van NOVA gaat het platform de strijd aan met de complexiteit van de stedenbouwkundige en de milieuvergunning: het begrip van deze complexiteit is absoluut noodzakelijk om de reikwijdte en het succes van het platform te begrijpen.

Om het succes van NOVA te vatten, moeten we teruggaan naar de oorsprong van het platform. Van een toepassing die geleidelijk intern is ontwikkeld door de Directie Stedenbouw van het BROH, is NOVA vandaag uitgegroeid tot een bundelend project in handen van de overheidsbesturen zelf, met de bundelende en technische ondersteuning van het CIBG. Het tweede hoofdstuk van dit Katern beschrijft het proces dat deze geleidelijke groei mogelijk maakte en hoe het gedeelde beheer van NOVA wordt georganiseerd om de evolutie van dit platform af te stemmen op de behoeften van de verschillende overheidsbesturen, maar ook van het collectieve belang.

In de twee volgende hoofdstukken detailleert dit Katern de generieke troeven van NOVA op het vlak van deugdelijk bestuur en administratieve efficiency. Als tool voor eenvoudigere, snellere, betrouwbaardere en transparantere procedures is het platform tevens een kennis- en beheertool voor de overheidsbesturen om hun werkzaamheden te volgen en hun werking te verbeteren. Het volgende hoofdstuk beschrijft het platform in de praktijk, met name de diensten die het CIBG - technische partner in NOVA - verleent aan de gebruikers van NOVA, de backoffice en transversale functionaliteiten van het platform en de gebruikte technologieën. Enkele schermafbeeldingen tonen de praktische voordelen van NOVA voor het beheer van een procedure.

Tot slot buigt dit Katern zich over de toekomst van het platform. Tegen 2011 zal NOVA zich moeten aanpassen aan de nieuwe versie van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening dat op 1 januari 2010 in werking is getreden, terwijl de geleidelijke integratie van de milieuvergunning in het platform wordt afgerond. De toekomst van NOVA tekent zich af in de vorm van veelbelovende ontwikkelingen die duiden op een uitbreiding van de reikwijdte en de functionaliteiten van het platform: naast de uitbreiding naar andere overheidsbesturen en de opname van nieuwe procedures (zoals het beheer van stedenbouwkundige overtredingen op gemeentelijk niveau) is het ook de bedoeling om NOVA open te stellen voor de eindgebruiker, ofwel als transparantietool voor de raadpleging van een lopend dossier, ofwel als echt e-loket dat de eindgebruiker de mogelijkheid biedt om zijn vergunning online aan te vragen. Ook andere technologische ontwikkelingen zouden gunstig kunnen zijn voor NOVA, vooral - maar niet uitsluitend - om de realisatie van dit e-loket mogelijk te maken: de toegang tot authentieke bronnen, in het bijzonder via een referentiesysteem met de digitale cartografische gewestplannen van UrbIS dat beheerd en bijgewerkt wordt door het CIBG (een functie waar alle gebruikers van NOVA reikhalzend naar uitkijken), de integratie van de elektronische identiteitskaart als ondersteuning van de handtekening en authenticatie van de gebruikers, en tot slot het elektronische documentenbeheer dat in het «papierloze tijdperk» absoluut noodzakelijk is voor het geheel of gedeeltelijk omzetten van de door NOVA ondersteunde procedures.

1. STEDENBOUWKUNDIGE EN MILIEUDOSSIERS, CASESTUDY'S VOOR DE ADMINISTRATIEVE MODERNISERING

Informatie vormt de grondstof van de werkzaamheden van de overheidsbesturen, die meer dan ooit tot taak hebben om samen te werken voor een betere dienstverlening. ICT (informatie- en communicatietechnologie) is hierbij een prima hulpmiddel. ICT biedt mogelijkheden om de informatie te verwerken, te bewaren, terug te vinden, over te dragen en uit te wisselen volgens een transversale logica, en ondersteunt zo een weldoordachte administratieve modernisering, een modernisering die gericht is op de gebruiker. De dossiers stedenbouw en milieu vormen wegens de grote verstrengeling van bevoegdheden die hieraan ten grondslag liggen, in dit opzicht een casestudy voor de invoering van dergelijke oplossingen.

1. Informatie, de grondstof en kern van de modernisering van het overheidsbestuur

In de praktijk gaat het bij tal van administratieve procedures om het verwerken van veelal identieke informatie. Zo vormen de inkomsten (informatie «a») van de heer Jansen (informatie «b»), vader van twee kinderen (informatie «c»), voor het jaar 2009 (informatie «d») de basis voor de berekening van zijn belastingen en bepalen zij tegelijk het bedrag van de kinderbijslag.

Deze informatie moet worden geëxtraheerd en vervolgens verwerkt. De gegevens worden verplaatst en uitgewisseld. In tegenstelling tot een grondstof in de traditionele zin van het woord, blijft deze grondstof bij verwerking intact: de informatie is intrinsiek duurzaam, verdwijnt niet, zelfs niet als zij verouderd is. Maar als de informatie eenmaal verwerkt is, is deze informatie getransformeerd tot andere informatie.

Al deze bewerkingen vallen onder het werkterrein van de informatie- en communicatietechnologie, de ICT. De informatisering van de overheden speelt zich af op drie niveaus: de verwerking van de informatie op zich, met behulp van instrumenten als databases, de infrastructuur van de «apparaten» die deze software en de opslag van de informatie ondersteunen, en tot slot de netwerken die de mogelijkheid bieden de informatie uit te wisselen en op decentrale wijze toegankelijk te maken.

ICT is overigens alleen maar van reëel nut als zij met een strategische bedoeling wordt gebruikt. De echte motor van de modernisering en in bredere zin van de initiatieven in het kader van E-government, is niet de informatie- en communicatietechnologie op zich maar de gebruiker (cliënt, consument...), en in het bijzonder het rekening houden met zijn behoeften en verwachtingen.

De gebruiker kan in de breedst mogelijke zin in aanmerking worden genomen. De eindbestemming van een administratieve procedure is nu eenmaal de burger of de onderneming die bijvoorbeeld wacht op een stedenbouwkundige vergunning, de culturele of sportvereniging die een subsidie heeft aangevraagd, maar ook een overheid die, alvorens een besluit te kunnen nemen, vaak afhankelijk is van informatie die gehouden of geproduceerd wordt door andere overheden.

Wie de gebruiker ook zij, de verwachtingen zijn in grote lijnen identiek: eenvoudige toegang tot informatie en betrouwbare, gepersonaliseerde en snelle procedures. De tools voor een efficiënte en transparante verwerking van administratieve dossiers en dus van de onderliggende informatie vormen dan ook de kern van de administratieve modernisering.

De ultieme doelstelling schuilt in de proactieve interactie tussen openbare besturen, de transversaliteit. Hier moeten bruggen worden geslagen: de ICT is hier slechts het middel, waar het echt om gaat is de bewustwording dat de overheden zich wederzijds voor elkaar moeten openstellen om hun taken doeltreffend te kunnen uitvoeren. Vanzelfsprekend moeten de reglementaire en wettelijke beperkingen worden nageleefd (met name inzake de verwerking van persoonsgegevens), en dienen de specifieke behoeften van elke overheid in aanmerking te worden genomen.

2. Stedenbouw, milieu, energieprestaties van gebouwen: gemeenschappelijke en samenhangende procedures tussen gewestelijke en gemeentelijke overheden

Informatie verwerken, bewaren en uitwisselen volgens een transversale logica: het «business model» van de administratieve modernisering is op voorbeeldige wijze van toepassing op de stedenbouw- en milieudossiers.

De verticale en horizontale verdeling van deze bevoegdheden tussen gewestelijke en gemeentelijke instellingen en overheden creëert immers een complex administratief geheel.

Talrijke overheden krijgen op die manier toegang tot een en hetzelfde dossier en kunnen het op hun niveau verwerken en informatie uitwisselen.

Overheden die momenteel actief zijn op het NOVA-platform:

- **het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (MBHG)** is het belangrijkste instrument van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering voor de uitvoering van haar beleid. Het Ministerie is bevoegd in tal van zaken, zoals de ruimtelijke ordening. Binnen het MBHG is het Bestuur Ruimtelijke Ordening en Huisvesting (BROH) belast met zaken als stedenbouw en stedenbouwkundige studies en planning. De uitreiking van stedenbouwkundige vergunningen en het onderzoek van stedenbouwkundige overtredingen maken deel uit van zijn taken. Daarnaast werkt het BROH mee aan het opstellen van gewestelijke plannen en reglementen.
- **Leefmilieu Brussel**, officieel het Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM), is de overheidsdienst voor milieu en energie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Leefmilieu Brussel is opgezet als een instelling voor onderzoek, planning, advies en informatie maar tegelijk ook als een instelling voor het uitreiken van vergunningen, toezicht en controle. In de praktijk heeft het BIM tot taak de verschillende milieuthema's te beheren (water, lucht, afval, bodem, groene ruimten en biodiversiteit, lawaai, energie, milieu en gezondheid, ecomobiliteit...). Naast deze activiteiten reikt het Instituut milieuvergunningen uit en waakt het over de naleving ervan.
- **de gemeenten:** de negentien gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vormen het eerste niveau van de administratieve overheid. Zij beheren zelfstandig of werken mee aan het beheer van belangrijke stedenbouwkundige zaken. Zij reiken de stedenbouwkundige vergunningen uit voor door particulieren ingediende bouw- en renovatieprojecten en de milieuvergunningen voor installaties met een beperkte milieu-impact.

Ook andere overheden spelen een actieve rol in deze procedures, maar maken nog geen deel uit van het NOVA-platform. De integratie van deze overheden zou de snelheid, de betrouwbaarheid en de transparantie van de procedures ongetwijfeld nog versterken¹.

---

¹ Zie ook punt 3.2. in hoofdstuk 5.

De afstemming en de overeenkomst van de bevoegdheden tussen deze verschillende overheden worden duidelijk geïllustreerd in vier soorten procedures:

- de stedenbouwkundige vergunning;
- de milieuvergunning;
- de gemengde vergunning (stedenbouw en milieu);
- het energieprestatiedossier van een gebouw, in verband met de stedenbouwkundige vergunning.

2.1. De stedenbouwkundige vergunning²

De stedenbouwkundige vergunning verleent toestemming om bouw- of renovatiewerken uit te voeren of om de bestemming van een gebouw te wijzigen. Deze vergunning geldt ook voor aanvragen inzake het vellen van bomen, de wijziging van het bodemreliëf, de aanleg van een privéweg, het plaatsen van een uithangbord....

Het reglementaire kader: Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening

De stedenbouwkundige vergunning wordt gedefinieerd door het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (het BWRO), de kern van de Brusselse stedenbouwkundige wetgeving. Het BWRO houdt bij de ruimtelijke ordening van het Gewest rekening met zijn ontwikkeling en wil hierbij op duurzame wijze tegemoetkomen aan de sociale, economische, erfgoedkundige en milieugerichte noden van de gemeenschap. Het BWRO beoogt een kwalitatief hoogstaand beheer van de leefomgeving, door een spaarzaam gebruik te maken van de bodem en zijn rijkdommen, het behoud en de ontwikkeling van het culturele, natuurlijke en landschappelijke erfgoed en de verbetering van de energieprestatie van gebouwen.

Het BWRO omvat bijvoorbeeld de (gewestelijke of gemeentelijke) ontwikkelingsplannen en de bestemmingsplannen (gewestelijke bestemmingsplannen of bijzondere bestemmingsplannen):

- het ontwikkelingsplan stippelt de strategische krachtlijnen uit die de ontwikkelingsdoelstellingen en -prioriteiten van het Gewest of van een gemeente vastleggen;
- het bestemmingsplan bepaalt de algemene bestemming van de verschillende zones van het Gewest of van een gemeente. Het bestemmingsplan heeft een verordenende waarde: elke vergunning die wordt afgegeven, moet hiermee conform zijn.

Het BWRO omvat tevens de stedenbouwkundige reglementen:

- het gewestelijke stedenbouwkundige reglement bevat bepalingen die de stevigheid, de gezondheid, de vormgeving, de energetische kwaliteit enz. van bouwwerken en hun naaste omgeving garanderen. Het reglement legt regels vast voor de minimale woonbaarheidsnormen, de toegang tot de gebouwen...;
- de gemeentelijke stedenbouwkundige reglementen vloeien voort uit de bevoegdheid van gemeenten om meer nauwkeurige of aanvullende regels te kunnen opleggen, bijvoorbeeld voor de plaatsing van antennes...

Het BWRO³ werd in zijn originele versie bij besluit van de Gewestelijke Regering aangenomen en is op 5 juni 2004 in werking getreden. Het BWRO coördineerde en codificeerde verschillende ordonnanties waarvan de oudste van 1991 dateert. Ondertussen is een nieuwe versie van het BWRO in werking getreden op 1 januari 2010⁴, krachtens een ordonnantie van 14 mei 2009.

² Bron: portaalsite van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, www.brussel.irisnet.be.

³ Besluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 9 april 2004, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 26 mei 2004.

⁴ De inwerkingtreding van het nieuwe BWRO in 2010 maakt een aanpassing noodzakelijk van het platform NOVA en dit project staat beschreven in hoofdstuk 5 van dit Katern (zie pagina 34).

Ongeveer 90% van de stedenbouwkundige vergunningen wordt afgegeven door de gemeenten, meer in het bijzonder door hun stedenbouwkundige dienst. Het Gewest neemt het echter over van de gemeente, via de gemachtigde ambtenaar bij de Directie Stedenbouw van het BROH, als het Gewest zijn toezichhoudende bevoegdheid in deze materie uitoefent.

De procedure voor de stedenbouwkundige vergunning en de interacties tussen de instanties bij de verwerking van het dossier

Als de gemeente haar beslissing niet binnen de voorgeschreven termijn kenbaar maakt, kan de aanvrager dit aanhangig maken bij de gemachtigde ambtenaar en zal laatstgenoemde zijn aanvraag beantwoorden. Bovendien verifieert het Gewest a posteriori de regelmatigheid van de onderzoeksprocedure van de afgegeven vergunningen en kan het in voorkomend geval een besluit van de burgemeester en schepenen opschorten. Daarnaast geeft de gemachtigde ambtenaar tijdens de onderzoeksprocedure voor de vergunningen een eensluidend advies af over de vergunningsaanvragen en staat hij de eventuele afwijkingen toe op de bijzondere bestemmingsplannen (BBP), de verkavelingsvergunningen of de gewestelijke (GSV) en gemeentelijke (GemSV) stedenbouwkundige verordeningen. Tot slot is het Gewest tevens de bevoegde autoriteit voor het uitreiken van bepaalde vergunningen (zoals de vergunningen voor werken van openbaar nut⁵ of de zogenaamde «unieke» vergunningen voor een beschermd goed⁶).

2.2. De milieuvergunning⁷

De milieuvergunning is een administratieve vergunning voor installaties die gevaren, hinder of ongemak kunnen veroorzaken voor het milieu, de gezondheid of de veiligheid van de bevolking, met inbegrip van personen die zich in de ruimte van een installatie bevinden, zonder er als werknemer bescherming te genieten. De vergunning is zowel van toepassing op privaatrechtelijke of publiekrechtelijke, natuurlijke of rechtspersonen.

De Brusselse verordening voor de milieuvergunningen omvat ongeveer 200 soorten installaties die in vier klassen zijn ingedeeld⁸. Het gaat in de eerste plaats om industriële en ambachtelijke activiteiten. Enkele voorbeelden: opslagplaatsen voor stookolie, parkeerterreinen, onderhoud van voertuigen, werkplaatsen voor houtbewerking, slagerijen, verwerking van metalen, drukkerijen, car-washinstallaties, hoogspanningscabines, bepaalde technische uitrustingen voor kantoorgebouwen of woningen (zoals ventilatie- en airconditioningsinstallaties).

5 Hier gaat het om vergunningen die aangevraagd worden door een publiekrechtelijke persoon in uitoefening van zijn opdracht of de vergunningen die handelingen en werken van openbaar nut betreffen.

6 Hier gaat het om goederen die beschermd zijn of ingeschreven zijn op de bewaarlijst of waarvoor de beschermings- of inschrijvingsprocedure loopt.

7 Bron: Portaal van Leefmilieu Brussel (www.leefmilieubrussel.be), rubriek «Gids van milieuvergunningen» en verwante pagina's.

8 In afnemende rangorde: installaties die een gevaar, hinder of ongemak kunnen betekenen: meest hinderlijk (klassen 1A en 1B), middelmatig hinderlijk (klasse 2) of gering hinderlijk (klasse 3).

De graad van het gevaar, de hinder of het ongemak en de hoedanigheid van de aanvrager bepalen bij welke overheid de aanvraag voor een vergunning moet worden ingediend:

- de gemeente is bevoegd voor installaties met een middelmatige impact, de installaties met een zeer geringe impact zijn vrijgesteld van een vergunning;
- het Gewest (Leefmilieu Brussel) is bevoegd voor de installaties met een grote impact en voor de vergunningsaanvragen die uitgaan van een publiekrechtelijke overheid.

Leefmilieu Brussel heeft een sleutelpositie in de procedures in verband met de milieuvergunningen, als gesprekspartner of administratieve partner van meerdere actoren. In 2005 maakte Leefmilieu Brussel in zijn analyse ter voorbereiding van de overstap naar NOVA een onderscheid volgens drie samenwerkingsassen:

- **De as Leefmilieu Brussel - gemeenten:** De lokale overheden spelen ook een rol bij de procedures voor de milieuvergunningen (en toestemmingen): een groot deel van de vergunningsaanvragen loopt via de gemeenten, zij voeren het overleg in de procedure voor de uitreiking van de vergunning. In het geval van door de gemeenten beheerde vergunningen draagt Leefmilieu Brussel bij tot de besluitvorming (overleg) met zijn adviezen en controleert het de vergunningen die het zelf aflevert net als de milieuvergunningen die uitgereikt worden door de lokale overheden. Tot slot worden bij de overtredingsdossiers (klachten en controles) de banden met de gemeentelijke diensten aangehaald.
- **De as Leefmilieu Brussel - andere overheden:** Leefmilieu Brussel en de andere Brusselse overheden zijn door talrijke «geïntegreerde» of gemengde procedures verbonden, met name op overlegniveau. De samenwerking vindt bijvoorbeeld plaats tussen het BROH en de Directie Monumenten en Landschappen, die beide vallen onder het MBHG, de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (GOMB) of ook de Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp (DBDMH).
- **De as Leefmilieu Brussel – eindgebruikers:** Leefmilieu Brussel is de directe gesprekspartner voor bedrijven in het kader van milieuvergunningen.

2.3. De gemengde vergunning

Voor bepaalde projecten moet tegelijk een aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning en een aanvraag voor een milieuvergunning worden ingediend. Deze gemengde procedure is enkel vereist voor aanvragen waarbij de milieuvergunning een installatie van klasse 1A of 1B⁹ betreft.

Ook al valt het milieudeel van deze aanvragen onder de bevoegdheid van Leefmilieu Brussel in naam van het Gewest, het deel «stedenbouw» behoort ofwel tot de taak van de gemeente, ofwel die van het Gewest. In ieder geval zijn de twee aanvragen nauw met elkaar verbonden:

- de twee aanvragen dienen tegelijk te worden ingediend;
- de twee aanvragen zijn beide onderworpen aan de speciale regels van openbaarmaking;
- het milieucertificaat of de milieuvergunning wordt geschorst zolang het definitieve stedenbouwkundige certificaat of de vergunning niet uitgereikt is;
- de definitieve beslissing waarbij het stedenbouwkundige certificaat of de stedenbouwkundige vergunning wordt geweigerd, leidt tot de ongeldigheid van rechtswege van het milieucertificaat of de milieuvergunning.

---

9 Zie punt 8 op de vorige pagina voor deze classificatie.

2.4. Energieprestatie van gebouwen

De reglementering betreffende de energieprestatie van gebouwen (EPB)¹⁰ streeft ernaar het energieverbruik van gebouwen (woningen en dienstensector) en zo ook de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, wetende dat dit 70% van het totale energieverbruik in Brussel betreft.

Het onderzoek van de EPB-dossiers wordt gevoerd door:

- de gemeenten, voor renovatiedossiers of voor de verbouwing van bestaande panden van minder dan 5.000 m² of nieuwe constructies van minder dan 1.000 m²;
- Leefmilieu Brussel, als energieadministratie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, voor alle overige dossiers.

De EPB-dossiers houden ook verband met de stedenbouwkundige vergunningen. Wanneer er werkzaamheden worden uitgevoerd aan een gebouw waarvoor een stedenbouwkundige of milieuvergunning vereist is, dienen deze werkzaamheden tevens te beantwoorden aan bepaalde technische EPB-eisen met betrekking tot thermische isolatie, ventilatie, verlichting en technische verwarmings- en klimaatregelingsinstallaties.

---

¹⁰ Deze reglementering wordt bepaald door de ordonnantie van 7 juni 2007 houdende de energieprestatie en het binnenklimaat van gebouwen, waarin de Europese richtlijn 2002/91/EG van 16 december 2002 wordt omgezet voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het NOVA-platform dankt zijn bestaan aan een initiatief van de Directie Stedenbouw van het Bestuur Ruimtelijke Ordening en Huisvesting (BROH) van het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Op basis van een interne toepassing die in het begin van de jaren '90 werd geïntroduceerd, heeft deze directie van het BROH geleidelijk de basis gelegd voor het huidige NOVA-platform, dat in 2005 in gebruik is genomen. Deze ontwikkeling vond plaats in het kader van een open dialoog tussen het BROH en de gemeenten, waarbij Leefmilieu Brussel een coördinerende rol speelde.

Tussen deze overheden is een echt partnership ontstaan. De transversaliteit is immers niet alleen van toepassing op de procedures die via NOVA worden beheerd, maar ook – van groter belang nog – op het beheer van het platform. Diverse comités en werkgroepen zien als gebruikers gezamenlijk toe op de ontwikkelingen van het platform. NOVA sloopt de barrières tussen de overheden op technisch vlak, maar vooral ook binnen hun arbeidscultuur.

Het CIBG speelt een actieve rol in dit model. Het Centrum levert niet alleen zijn technische expertise aan het platform maar speelt ook een belangrijke rol door het bundelende proces tussen de partneroverheden van NOVA te vereenvoudigen.

1. Van een toepassing voor één instantie naar een platform voor meerdere instanties: een geleidelijke ontwikkeling

1.1. 1995-2004 : het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest legt de basis voor NOVA

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest was in 1989 nog maar net ontstaan toen het Ministerie al direct een proces in gang zette voor een steeds verder doorgedreven informatisering van zijn diensten. Aan het begin van de jaren '90 werd een eerste halt toegeroepen aan het «volledig papieren» tijdperk bij directie van het BROH belast met het beheer van de stedenbouwkundige vergunningen.

«Nova is eigenlijk een getrouwe en zorgvuldige IT-vertaling van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening»

Albert Goffart, BROH-Stedenbouw

Als kersvers hoofd van de Directie Stedenbouw van het BROH en ondersteund door twee enthousiaste collega's, wijdde Albert Goffart zich vanaf het begin aan het project dat zou leiden tot het huidige NOVA-platform: «Voor dit project leek het mij van essentieel belang om te werken met de mensen die de praktijk van ons vak het beste kennen. Ik heb dan ook twee medewerkers¹¹ uit hun functie gehaald en hun de tijd gegeven voor een diepgaand onderzoek.

Zij bevonden zich in de situatie van de piloot wiens vliegtuig midden in de woestijn gecrasht is. Als hij tracht zijn machine onderdeel per onderdeel te reconstrueren, heeft hij weinig kans om ooit nog te kunnen opstijgen. Als hij daarentegen flexibel omgaat met de middelen die hij aan boord heeft, zal hij opnieuw kunnen vliegen. Dat is nu precies de basis van het succes

¹¹ Het gaat hier om Henk De Ruddere, van het BROH, en Joël Tournemenne, een medewerker van het CIBG, gedetacheerd bij het MBHG.

van NOVA: wij hebben niet de papieren procedure als zodanig overgenomen, maar wel een model ontwikkeld dat aangepast is aan de informatica. Nova is eigenlijk een getrouwe en zorgvuldige IT-vertaling van het BWRO, het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening.»

Een eerste toepassing was klaar voor gebruik in 1991. Deze toepassing was nog maar heel summier en kon slechts worden geraadpleegd vanaf één enkele werkpost. Het informatiseringsproces kwam in 1993 in een volgende fase, toen, zo vertelt Henk De Ruddere, een van de twee belangrijkste beheerders van het project, «*een reglementaire wijziging de bindende termijn¹² opgelegd heeft voor het advies van de gemachtigde ambtenaar. Wij hebben aan onze eerste tool de mogelijkheid verbonden om te raadplegen hoeveel dagen er nog resteren voordat deze termijn afloopt.*»

Deze eerste evolutie beperkte zich tot een – passieve – raadplegingsfunctie door de gebruiker. De doelstelling om de medewerkers van de overheidsdienst de mogelijkheid te bieden hun dossiers in te voeren werd in 1995 verwezenlijkt, toen de originele versie van NOVA werd gelanceerd die gebruikmaakte van de databasesoftware Microsoft Access. Vier jaar later wordt een uitbreiding van deze toepassing in productie genomen. Onder de nieuwe naam NOVAPPLIC beschikt deze toepassing over tal van functies zoals het geautomatiseerd aanmaken en verzenden van documenten.

Deze oplossing leed echter onder talrijke tekortkomingen die toe te schrijven waren aan de instabiele database en het ontbreken van de transversaliteit. Verschillende satelliettoepassingen van de op het BROH gebruikte database maakten gebruik van dezelfde informatie, maar structureerden de informatie op een andere wijze. Hierdoor waren de medewerkers verplicht om verschillende soorten invoer- en raadplegingslogica te beheersen.

De informatie die door deze verschillende toepassingen werd beheerd, moest worden gebundeld in één enkel platform, zodat deze informatie transversaal kon worden beheerd en het werk van de medewerkers van het BROH meteen ook vereenvoudigd werd. De inwerkingtreding in 2004 van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (of afgekort BWRO) heeft de aanzet gegeven voor deze transformatie op informaticavlak. Het BROH streefde naar een betere efficiency van zijn diensten, met name inzake de naleving van de onderzoekstermijnen van de dossiers.

Om deze nieuwe uitdaging het hoofd te bieden, heeft het BROH een beroep gedaan op het Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest. Albert Goffart: «*Wij hebben de fakkel doorgegeven aan het CIBG met de duidelijke eis dat het tot nu toe door ons verrichte werk werd voortgezet. De door ons ontwikkelde functionaliteiten en de werkschermen zouden moeten worden overgenomen in het toekomstige platform.*»

Meerdere maanden van studie en analyse werden in oktober 2005 afgerond met de ingebruikneming van de nieuwe toepassing, gewestelijk NOVA genaamd.

¹² De bindende termijn bepaalt de termijn die een overheid heeft om een besluit te nemen, een advies af te geven... Na deze termijn wordt het besluit of het advies gunstig geacht voor de gebruiker, bijvoorbeeld voor de aanvrager van een stedenbouwkundige vergunning.

1.2 2003-2008: naar het regionale platform BROH - Gemeenten

Parallel met dit project om al zijn applicaties te bundelen op één uniek platform, heeft het BROH voorgesteld om binnen dit kader te ijveren voor een betere samenwerking met de Brusselse gemeenten en hun diensten Stedenbouw.

Het BROH blijft dus de drijvende kracht achter de informatisering van de stedenbouwkundige vergunningen door het gemeentelijke aspect van deze procedures over te brengen naar NOVA, en het over te nemen voor de gewestelijke toepassing.

«Vanaf de start van het project dat geleid heeft tot NOVA, zo legt Philippe Thiery uit, coördinator van de administratieve eenheden van het BROH, leek het ons logisch om de gemeenten hierbij te betrekken, of zelfs verder stroomopwaarts, bijvoorbeeld de architecten.»

Concreet onderhield NOVAPPLIC al een band met de gemeenten door hen gewaardeerde praktische functies te bieden. Wij noemen bijvoorbeeld de automatische verzending, per e-mail, van het eensluidend advies van het Gewest waarvan de tekst rechtstreeks door de gemeenten geïntegreerd kon worden in hun vergunningsdossier.

«Vanaf de start van het project leek het ons logisch om de gemeenten hierbij te betrekken»

Philippe Thiery, BROH

In 2003 had het BROH een reeks ontmoetingen met de Brusselse gemeenten om de toepassing te presenteren, zowel aan de politieke leiders van de gemeenten als aan hun bestuur. Philippe Thiery: *«Om ze ervan te overtuigen onze toepassing te gebruiken, leek het ons van essentieel belang dat zij de tool zelf konden ontdekken. Wij stelden de testers voor zelf een procedure van begin tot einde uit te proberen.»*

Vijf pilotgemeenten (Sint-Agatha-Berchem, Etterbeek, Sint-Jans-Molenbeek, Schaarbeek en Watermaal-Bosvoorde) namen de taak op zich de gemeentelijke uitbreiding van de toepassing functioneel en nauwgezet te beschrijven.

Twee basisprincipes hebben deze taak aangestuurd: «autonoom» en «verantwoordelijk». Concreet: de nieuwe applicatie respecteert de gemeentelijke autonomie binnen haar rol zoals vastgelegd in het BWRO. Elke eigenaar van data is dan ook als enige verantwoordelijke voor de (rechts)geldigheid van deze gegevens.

«Dankzij de dialoog met het BROH hebben wij een echte vertrouwensband kunnen opbouwen»

Yves Smidts, gemeente Etterbeek

Sommige van deze gemeenten beschikten zelf al over een eigen toepassing, zoals de gemeente Etterbeek: *«Onze database dekte praktisch al onze activiteiten: naast het beheer van de adviezen omvatte de toepassing een vervaldagenkalender en tevens een functie voor referentiebepaling¹³, vertelt Yves Smidts, hoofd van de dienst stedenbouw bij de gemeente Etterbeek. De man leverde een meer dan actieve bijdrage aan de ontwikkeling van NOVA op gemeentelijk niveau. «Sindsdien heeft het bestaan van een gewestelijke toepassing van grotere omvang vanzelfsprekend onze interesse gewekt. Wij hebben ons bij de groep van pilotgemeenten gevoegd omdat wij de muren tussen de diverse gemeentelijke en gewestelijke besturen wilden slopen.»*

¹³ Het referentiesysteem bestaat uit de koppeling van verschillende types informatie inzake stedenbouw, milieu, administratie met eenzelfde punt, bijvoorbeeld een fysiek adres of een kadastraal perceel, van talrijke gegevens van stedenbouwkundige, milieu- of administratieve aard met behulp van cartografische tools. In het Brussels Gewest zou een uitgebreide referentie er bijvoorbeeld uit bestaan dat de koper van een onroerend goed, op basis van cartografisch onderzoek, kan nagaan welke bestemmingsplannen of stedenbouwkundige verordeningen er zijn (GBP's, BBP's...) of de historiek ervan (lopende stedenbouwkundige of milieuvergunning, bodemverontreiniging...).

De gewestelijke toepassing bood dit bundelende, transversale aspect. NOVA bood ons in dat opzicht de mogelijkheid om ons publiek beter te kunnen informeren, met name inzake kwesties die voor het publiek van belang zijn: hoe ver staat het met mijn aanvraag, binnen welke termijn krijg ik een antwoord? Zelfs wanneer dit dossier van de gemeente naar het Gewest gaat, zoals volgens de stedenbouwkundige procedure vereist is, dan nog zal de burger zich tot de gemeente richten om een antwoord te krijgen op deze vragen. NOVA heeft deze transparantie gecreëerd. Als gemeente hebben onze eisen bovendien betrekking op de naleving van de vertrouwelijkheid van bepaalde informatie. Ik denk bijvoorbeeld aan de besluiten van de gemeentecolleges die, als zij zich in de toepassing bevinden, alleen toegankelijk mogen zijn voor het Gewest na hun officiële bekrachtiging.»

Net zoals het geval was voor de oorspronkelijke gewestelijke kern van NOVA ligt het succes van de uitbreiding ervan naar de gemeenten toe in hun specifieke investering in dit project. Gedurende enkele maanden hebben de vijf pilotgemeenten deze ontwikkeling in handen genomen, met de hulp van het CIBG, en in de toepassing functies geïntegreerd die specifiek zijn voor de procedure van de stedenbouwkundige vergunning op gemeentelijk niveau: «Onze vakbehoeften zijn uitgebreider dan die van het Gewest. Het verrichte werk heeft de bestaande modules van de toepassing aangevuld of verfijnd. De ingevoerde methode heeft dit project aanzienlijk vereenvoudigd door de beschermingsreflexen weg te werken. Er heerste bezorgdheid over de migratie van de gemeentelijke gegevens naar NOVA, over het feit dat wij misschien geen controle zouden hebben over de toepassing, dat wij onze eisen niet zouden kunnen laten gelden. Dankzij de dialoog met het BROH en het CIBG zijn deze zorgen verdwenen en is er een echte vertrouwensband opgebouwd.»

In 2008 is de gemeentelijke module van NOVA in de vijf pilotgemeenten in gebruik genomen. Begin 2009 werd de inter-instantie, d.w.z. het delen van informatie via NOVA, in gebruik genomen waardoor de toepassing toegankelijk werd als reëel platform. Het succes van deze invoering heeft andere Brusselse gemeenten ervan overtuigd om ook lid te worden van het platform. Eind 2009 was dit het geval voor Evere, Vorst, Ganshoren, Elsene en Sint-Gillis. In 2010 staan vier andere gemeenten op de planning: Anderlecht, Oudergem, Jette en Sint-Joost-ten-Noode. Andere gemeenten, waaronder Ukkel, zijn benaderd om ook lid te worden van NOVA.

1.3. 2005: Leefmilieu Brussel start zijn migratie naar NOVA

In nauwe samenwerking met het BROH, met name in het kader van de procedure voor gemengde vergunningen (stedenbouw - milieu), heeft Leefmilieu Brussel vanaf het prille begin met interesse de verschillende ontwikkelingsfasen van NOVA gevolgd. In 2005 werd besloten deel te nemen aan het platform: «Wij hebben duidelijk gezien dat het werk dat verricht wordt voor de stedenbouwkundige vergunning ook benut kon worden voor de milieuvergunning, legt Jean Delfosse uit, directeur van de afdeling Vergunningen en Partnerschappen bij Leefmilieu Brussel. NOVA vormt het technologische antwoord op de vraag van het publiek naar snelheid en transparantie met betrekking tot de verwerking van een vergunningsaanvraag. Dat heeft ons over de streep getrokken, naast het streven naar transversaliteit. Het partnership tussen de bij de vergunningen betrokken overheden, op het Ministerie, binnen de ION's en in de gemeenten pleitte voor onze deelname aan het platform.»

«Het partnership tussen overheden pleitte voor onze deelname aan het platform»

Jean Delfosse, Leefmilieu Brussel

Deze transversaliteit die eigen is aan NOVA was voor Leefmilieu Brussel het concrete middel om het hoofd te bieden aan het voortdurend toenemende volume aan informatie die de gewestelijke en plaatselijke overheden moeten uitwisselen. Bovendien beantwoordt

de overstap naar NOVA aan de interne doelstellingen van Leefmilieu Brussel: het opvolgsysteem van vergunningsdossiers betrouwbaarder maken, uitbreiden en verfijnen, de efficiency van de dienstverlening verbeteren door de onderzoekstermijnen van de dossiers na te leven en de automatische aanmaak van documenten.

Op toepassingsgebied bood de overstap naar NOVA Leefmilieu Brussel de mogelijkheid om verschillende interne toepassingen te bundelen en nieuwe functionaliteiten toe te voegen (beheer van de post, vervaldagenkalender, gedeelde agenda, beveiligde uitwisseling van de dossiers tussen de instanties, terbeschikkingstelling van «dossier»-informatie voor bedrijven en burgers).

Hoewel de milieuvergunning het oorspronkelijke doel was van de migratie van Leefmilieu Brussel naar NOVA, toch is deze prioriteit in 2008 uitgebreid naar de procedure voor energieprestatiedossiers. Het energieprestatiedossier, dat nauw verbonden is met de procedure voor de stedenbouwkundige vergunningen op gemeentelijk vlak, paste vanzelfsprekend naadloos binnen NOVA. De inwerkingtreding van deze reglementering plaatste de betrokken actoren voor de uitdaging om hier snel op in te spelen. In enkele maanden werd een light oplossing ontwikkeld voor de gedeeltelijke behandeling van de energiedossiers. Ze ging op 1 juli 2008 in productie, zodat het BIM op tijd klaar was om deze nieuwe opdracht aan te vatten.

De uitbreiding van NOVA naar de milieuvergunning blijft echter op de agenda staan van Leefmilieu Brussel en van de nieuwe gewestregering sinds de verkiezingen van 2009. Leefmilieu Brussel werkt hier momenteel aan en wordt technisch ondersteund door het CIBG¹⁴.

Gewestelijke doelstellingen

Legislatuur 2004-2009

In juli 2004 legde de nieuwe Brusselse Gewestregering «Picqué III» haar prioriteiten vast voor de legislatuur 2004-2009. Vereenvoudiging, versnelling en verduidelijking van de procedures inzake stedenbouwkundige en milieuvergunningen maakten hier deel van uit. De nadruk lag met name op de naleving van de voorgeschreven termijn voor de uitreiking van deze vergunningen en op een aanzienlijke verkorting van de termijn ervan.

Deze doelstelling weerspiegelde de politieke visie die geïnspireerd was op de principes van de administratieve modernisering waarnaar het CIBG verwees in zijn Witboek - Informatietechnologieën binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest - Vooruitzichten 2004 - 2009, dat in mei 2004 werd gepubliceerd. Het Centrum stelde de regering voor de doelstelling te volgen om «*de ontwikkeling van toepassingen te bevorderen en om diensten aan te bieden die burgers en ondernemingen terecht van een hoofdstad en internationale grootstad verwachten*». Bij de middelen die hiervoor ingezet zouden kunnen worden, vermeldde het Witboek «*virtueel gecentraliseerde en gestandaardiseerde diensten voor het Gewest die voor samenhang zorgen in het gewestelijk en plaatselijk beheer*». Het Centrum wees hierbij op zijn samenwerking met het MBHG voor het gebruik van toepassingen die moeten leiden tot een betere kwaliteit van de dienstverlening aan de burgers en de vereenvoudiging van de relaties tussen de burger en de gewestadministratie. Het Centrum vatte zijn aanbevelingen samen in een actieplan en wees hierbij tevens op de samenwerking met het BROH op het vlak van de stedenbouwkundige vergunning.

De ontwikkeling van NOVA en de geleidelijke uitbreiding ervan naar de gemeenten en naar Leefmilieu Brussel passen in dit vooruitzicht, dat nog bevestigd en versterkt werd ter gelegenheid van de hernieuwing van de gewestelijke executieve na de verkiezingen van juni 2009.

¹⁴ Voor meer informatie zie punt 2, hoofdstuk 5.

«Het platform voor de uitwisseling van informatie tussen het BROH, het BIM en de gemeenten wordt voltooid»

Regeringsakkoord van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, juli 2009

Legislatuur 2009-2014

In het regeerakkoord 2009-2014¹⁵ vermeldde de Brusselse gewestelijke executieve niet alleen het platform maar definieerde het ook de ontwikkelingsperspectieven ervan: *«Het platform voor de uitwisseling van informatie dat opgezet werd tussen het BROH, Leefmilieu Brussel en de gemeenten zal worden voltooid. De Regering zal onderzoeken of het mogelijk is een elektronisch loket te ontwikkelen en dit toegankelijk te maken voor de aanvragers van een vergunning.»*

Vooruitlopend op de vorming van de regering en de opstelling van haar programma had het CIBG al het initiatief genomen om een Witboek¹⁶ te publiceren. Het Witboek, dat verscheen in mei 2009 onder de titel *«Een prestatiegericht ICT-beleid voor een prestatiegericht Gewest»*, somde 34 maatregelen op voor de legislatuur 2009-2014. Hierin riep het Centrum de toekomstige regering op om *«de beloften van de administratieve vereenvoudiging en de vereenvoudiging van de on-linediensten na te komen»*, en daarbij te focussen op de transversaliteit tussen de besturen en de integratie van authentieke bronnen als noodzakelijke voorwaarde om een dienstenniveau te bereiken dat is afgestemd op de ICT-mogelijkheden, waarbij NOVA vermeld werd als *«laboratorium»* voor de betrokken overheden om te interageren in het kader van hun activiteiten.

Het Witboek 2009 onderstreepte het belang van het partnership tussen het CIBG en het MBHG en de rol die het Ministerie, door zijn positie en zijn taken, dient te spelen als drijfkracht van de inNOVAtie door de ICT, waarvan NOVA een geslaagd voorbeeld is.

2. Gedeeld beheer van het NOVA-platform

De stap die het BROH heeft gezet om zijn interne toepassingen voor het beheer van de stedenbouwkundige vergunning¹⁷ vanaf de allereerste ontwikkelingen open te stellen, heeft de basis gelegd voor een bundelend model dat ongetwijfeld uniek is in zijn soort. De transversale logica is immers niet alleen van toepassing op de dossiers die via NOVA worden beheerd, maar ook op het beheer van het platform.

NOVA verenigt de energie en de visie van de overheidsbesturen die de partners ervan zijn en die gezamenlijk toezien op de ontwikkelingen ervan. *«NOVA vormt een revolutie in een universum dat maar al te vaak versnipperd is door de besturen, analyseert Jean Delfosse (Leefmilieu Brussel). De wil om samen te werken, met open boeken, is er bij de diverse overheidsbesturen. Wij bespreken onze manieren van werken, zonder taboes. Dat zorgt voor een gezonde, onderlinge motivatie.»*

2.1. Participatieorganen van de partners

Er is een echt beheermodel opgezet voor de dialoog tussen de partners van het platform. Zo kunnen zij hun specifieke behoeften uitdrukken, ze bundelen in gezamenlijke verzoeken en ze actief toepassen in de ontwikkelingen van NOVA.

Elk lid van de «NOVA-gemeenschap» heeft dan ook recht van spreken in dit proces dat concreet op drie niveaus is georganiseerd:

¹⁵ Het document kan worden geraadpleegd op de portaalsite van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

¹⁶ Het Witboek kan worden gedownload van de website van het CIBG: www.cibg.irisnet.be, rubriek «Publicaties».

¹⁷ Zie voorgaande hoofdstuk.

- een raadplegingsorgaan: het comité van gebruikers (of user club);
- een besluitorgaan: het opvolgingscomité;
- een operationeel orgaan: de werkgroepen.

2.1.1. De user club

Zoals de naam al aangeeft, heeft de *user club* tot doel gebruikers van NOVA vertrouwd te maken met de ontwikkelingen van de toepassing. Dankzij dit participerende en bundelende karakter van de user club speelt die user club een belangrijke rol voor het succes van NOVA.

Naar elkaars adviezen en tips luisteren is van essentieel belang voor de werking van dit comité dat zich tot tweemaal per jaar openstelt voor alle partners van NOVA. Concreet biedt dit forum de gebruikers de gelegenheid om hun professionele ervaringen te delen en de evolutie van reglementaire beperkingen te bespreken. De debatten moeten aanleiding geven tot het inventariseren van de behoeften en de ontwikkelingen van het platform en zo tot het formuleren van voorstellen aan het opvolgingscomité.

Concreet kunnen de vragen van de user club betrekking hebben op evolutief onderhoud van de toepassing of op adaptatief onderhoud:

- evolutief onderhoud bestaat uit het vervolledigen, wijzigen of verbeteren van de functionaliteiten van het platform. Het beperkt zich tot het voldoen aan nieuwe behoeften of tot beperkingen die nog niet bekend waren of waarmee nog geen rekening was gehouden bij de aanvankelijke ontwikkeling van NOVA;
- adaptatief onderhoud heeft betrekking op substantiële wijzigingen van het platform die noodzakelijk zijn door een gewijzigde wetgeving of technische beperkingen van de software die het platform ondersteunen (database, besturingssystemen...).

2.1.2. Het opvolgingscomité

De ontwikkelingsaanvragen die binnen de user club worden geformuleerd, worden door het opvolgingscomité gevalideerd. Dit orgaan verenigt de drie partners die het platform vertegenwoordigen (het BROH, de gemeentebesturen en Leefmilieu Brussel). De vertegenwoordiger van de gemeenten wordt door de gemeenten aangeduid, op basis van zijn kennis van de materie of van de agendapunten.

Het opvolgingscomité bepaalt de prioriteiten van deze aanvragen, neemt beslissingen en valideert de versies van NOVA.

Het opvolgingscomité handelt daarnaast als een soort van «adviesraad» van het platform:

- het valideert het jaarverslag van de door het CIBG geleverde diensten;
- het definieert en ziet toe op de naleving van de Service Level Agreement of SLA¹⁸;
- het besluit tot ingebruikneming van NOVA bij andere partners en tot de ontwikkeling van nieuwe functionaliteiten.

2.1.3. De werkgroepen

De kracht van NOVA schuilt in de actieve bijdrage van de werkgroepen aan de ontwikkelingen van het platform. De werkgroepen spelen een fundamentele rol omdat zij een functionele beschrijving opstellen van de behoeften die voorafgaand zijn goedgekeurd door het opvolgingscomité in het kader van een planning, een budget en vastgestelde middelen.

¹⁸ Een SLA (Service Level Agreement) is een schriftelijke overeenkomst tussen de leverancier van de dienst en de afnemer van de dienst. De SLA definieert de verplichtingen van de leverancier wat betreft het type prestatie, de geleverde dienst, de na te leven termijnen en het kwaliteitsniveau van de dienst. Zie ook punt 2 in hoofdstuk 4.

In de praktijk vormen de werkgroepen een stimulans voor de voortgang van de ontwikkelingsprojecten van NOVA dankzij de competitie onderling. Door regelmatig te vergaderen, soms zelfs wekelijks, leren de leden elkaar kennen en leren zij constructief te luisteren, wat bijdraagt tot het bundelen van hun verwachtingen en eisen.

De werkgroepen worden door het CIBG georganiseerd op basis van een algemene uitnodiging aan alle gebruikers van NOVA die betrokken zijn bij het behandelde onderwerp. Aan het einde van deze werkzaamheden legt het Centrum een gedetailleerde analyse voor betreffende de ontwikkeling van de nieuwe functionaliteit die verwacht wordt. Deze ontwikkeling komt alleen maar tot stand als de werkgroep dit analysedocument goedkeurt. Aan het einde van het proces valideert de werkgroep de gerealiseerde ontwikkeling en geeft zij haar toestemming voor de ingebruikname.

2.2. Bijdrage van het CIBG aan het platform: projecten en diensten

Ook al is het CIBG historisch gezien verbonden met de eerste ontwikkelingen van de interne toepassing van het BROH, toch is de rol van het Centrum in het NOVA-project vooral gegroeid door de komst van de gemeenten. Sindsdien levert het Centrum niet alleen zijn technische expertise maar speelt het ook een belangrijke rol door het bundelende proces tussen de partneroverheden van NOVA te vereenvoudigen. Het Centrum is stakeholder bij de verschillende organen (user club, opvolgingscomité, werkgroepen) voor het beheer en de ontwikkeling van het platform.

Concreet bestaat de bijdrage van het CIBG uit twee delen:

- in de servicemodus is het Centrum verantwoordelijk voor de werking van het platform en de bijstand aan de gebruikers ervan (hosting, toegankelijkheid, helpdesk, opleidingen...). Deze diensten strekken zich ook uit tot het onderhoud van NOVA¹⁹.
- in de projectmodus neemt het Centrum deel aan de ontwikkelingen van het platform, naast de bestaande functionaliteiten ervan.

Voor het uitvoeren van zijn taken ten behoeve van het platform doet het CIBG een beroep op de deskundigheid van een projectleider, een functionele analist, een technische analist, ontwikkelaars en een eerstelijns-helpdeskteam (Iris Line). Ook is er een opleider van het CIBG aangeduid voor het platform. Tot slot heeft één specifieke persoon de taak om de nieuwe gemeenten die toetreden tot NOVA in dit proces te begeleiden (parametrisatie, validatie en eventuele overname van bestaande gegevens).

---

¹⁹ Voor een meer gedetailleerde beschrijving van de diensten, zie ook punt 2 van hoofdstuk 4.

3. NOVA, EEN INSTRUMENT VOOR DEUGDELIJK BESTUUR EN ADMINISTRATIEVE EFFICIENCY

Stedenbouwkundige en milieuvergunningen zijn belangrijke administratieve procedures, niet alleen met betrekking tot de politieke visie van de gemeente, maar ook - en vooral - vanuit het standpunt van de gebruikers die voor deze materie een beroep doen op de overheidsbesturen.

Het publiek, particulieren of bedrijven, heeft weinig op met de subtiële verdeling van de bevoegdheden tussen de overheidsbesturen. Het wil een concreet en snel antwoord op zijn vraag, en een betrouwbare, efficiënte en transparante behandeling van zijn dossier. NOVA maakt het mogelijk om aan deze verwachtingen te voldoen.

NOVA beschikt overigens ook over een interne beheertool. Gekoppeld aan een krachtige reportingtool vormt het platform de statistische basis waaruit de overheidsbesturen belangrijke informatie kunnen halen over hun werking en over de opvolging en de verbetering van hun diensten.

1. Een tool voor uniforme, snellere, betrouwbaardere en transparantere procedures

Het NOVA-platform ondersteunt de administratieve workflow voor een eenvoudiger en sneller dossierbeheer door procedures te standaardiseren, dubbele informatie bij de administratie te verwijderen en informatie elektronisch uit te wisselen en te delen. Het platform is ontworpen volgens een generieke logische structuur waardoor het platform aangepast kan worden aan wijzigingen in de wetgeving.

1.1. Procedures standaardiseren

Zoals vaak het geval is bij het automatiseren van een administratieve procedure heeft het overzetten van de stedenbouwkundige dossiers naar NOVA geleid tot een grondig onderzoek van de procedures en door de standaardisering van de procedures ook tot een grotere convergentie van de procedures die noodzakelijk zijn voor het uitwisselen van gegevens tussen overheidsbesturen.

1.2. Dubbele informatie verwijderen

In de vroegere situatie waarbij elke instantie zijn eigen dossier beheerde, werd identieke informatie telkens opnieuw ingevoerd als de instantie zich met deze dossiers bezighield. Door deze dubbele informatie te vermijden, verkort NOVA de behandelingstijd van de verschillende dossiers aanzienlijk en garandeert het tegelijk de samenhang van de gegevens en dus ook de juistheid ervan. Zo kunnen er merkkelijk minder vergissingen gebeuren.

1.3. Informatie elektronisch uitwisselen en delen

Dankzij NOVA hoeft de informatie niet meer fysiek overgebracht te worden van de ene naar de andere administratie. Het platform draagt niet enkel bij tot een snellere behandeling van de dossiers maar ook tot een transparantere verwerking (met NOVA is het mogelijk om de voortgang van een dossier te «lokalisieren» wanneer meerdere instanties hierbij betrokken zijn). NOVA biedt de aanvrager van een vergunning de mogelijkheid om zijn dossier te traceren en hierdoor weten de besturen zich verplicht om de voorgeschreven termijnen na te leven.

1.4. NOVA volgt de wet voor zijn gebruikers

Een van de belangrijkste troeven van NOVA is het generische karakter van het platform. Met andere woorden, de mogelijkheid om de bestaande parameters aan te passen aan de wijzigingen van de wetgeving, bijvoorbeeld bij een gewijzigde termijn voor een procedure. De door het platform ondersteunde procedures vormen een soort van geautomatiseerde navolging van de wet, met name wat betreft de na te leven wettelijke termijnen. *«In het kader van de stedenbouwkundige vergunningen bestaan er zo'n 80 denkbeeldige situaties, verklaart Albert Goffart. U kunt zich voorstellen dat dit heel moeilijk is voor onze administratieve medewerkers. Als zij met NOVA werken, zijn zij er zeker van dat zij hun dossiers binnen de wettelijke termijn verwerken.»*

2. Een kennis- en beheertool voor de overheidsbesturen

De gebruikers verwachten niet alleen efficiency en snelheid van het overheidsbestuur. Hun toezichhoudende overheden, die erover waken dat deze verwachtingen worden ingelost, stellen steeds weer nieuwe eisen aan hun besturen terwijl deze zelf ook hun diensten en hun organisatie willen professionaliseren.

Als gevolg van deze evolutie passen de beheermethoden van de overheidsdiensten zich aan en nemen ze een nieuwe beheervisie aan, waarbij ze gebruikmaken van de beslissingsondersteunende tools uit de privé-sector. NOVA past in deze logica. Gekoppeld aan Business Objects, dé referentie op het vlak van reporting, is NOVA tevens uitgerust met een krachtige beheertool ten dienste van de overheidsbesturen.

«De Regering heeft als doelstelling dat wij de administratieve lasten voor de bedrijven met 25% moeten verminderen. De reporting-informatie kan ons hierbij helpen.»

Jean Delfosse, Leefmilieu Brussel

De reportingfunctie biedt de instanties de mogelijkheid om talloze facetten van hun op NOVA overgenomen activiteiten statistisch te documenteren. *«Nova helpt ons bij het analyseren van onze werking, legt Jean Delfosse (Leefmilieu Brussel) uit, bijvoorbeeld door onze termijnen te volgen waarin wij verplicht moeten antwoorden, maar ook door de obstakels in onze werkzaamheden concreet aan te stippen: waardoor vertraagt het proces, waar zitten de bottlenecks? De regering heeft bepaald dat wij de administratieve lasten voor de bedrijven tussen nu en het einde van de legislatuur met 25% moeten verminderen. De reporting-informatie kan ons daarbij helpen door te bepalen op welke punten wij kunnen verbeteren en waar wij eventueel wijzigingen van de wetgeving kunnen voorstellen.»*

Behalve deze hulp voor het interne beheer biedt de reportingtool van NOVA *«ons de mogelijkheid om de talrijke vragen die ons worden gesteld te beantwoorden, zo legt Albert Goffart (BROH) uit. De stedenbouwkundige vergunningen vormen immers een bron van informatie die door tal van actoren wordt gebruikt. Alle functionele directies bij het BROH maken er gebruik van. In bredere zin voedt de informatie uit NOVA bijvoorbeeld de antwoorden op de vragen van Brusselse parlementsleden. Ook wordt de informatie gebruikt door het Begeleidingscomité van Beliris²⁰. Om maar enkele voorbeelden te noemen...»*

Jean Delfosse bevestigt het belang van deze documentatiefunctie voor Leefmilieu Brussel en gaat zelfs een stapje verder: *«De vergunningen, zowel de stedenbouwkundige als de milieuvergunning, vormen een historische kennisbron voor de gemeente en de evolutie ervan. Het Gewest is nog maar jong, maar er moet worden nagedacht over de stedenbouwkundige of milieu-archieven van morgen en concreet gezien zou NOVA deze archiveringsbron kunnen zijn. Stel u eens de massa aan informatie voor die het platform in de komende twintig jaar zou kunnen verzamelen!»*

²⁰ Beliris is de naam van het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dit akkoord draagt bij tot de realisatie van initiatieven ter versterking van de internationale rol en de hoofdstedelijke functie van Brussel, via projecten op het gebied van mobiliteit, gebouwen, opwaardering van wijken en groene ruimten.

Als platform voor het administratieve beheer van stedenbouwkundige en milieuvergunningen biedt NOVA een grote toegevoegde waarde, zoals een vervaldagenkalender die waarschuwt wanneer de termijnen niet worden nageleefd, de aanmaak, automatische verzending en parametrisatie van wettelijke documenten, de uitwisseling van informatie en de opvolging van dossiers tussen de overheidsbesturen. Ook worden er banden gesmeed met andere besturen die niet tot de gewestelijke of gemeentelijke perimeter behoren. Als geautomatiseerde navolging van de wet en de reglementen kan NOVA overigens eenvoudig aan een gewijzigde wetgeving worden aangepast.

NOVA is toegankelijk als webplatform en wordt beheerd door het CIBG op basis van een beschrijving van de diensten in een Service Level Agreement. Dit SLA bevat de gebruikslicentie voor NOVA, de hosting, de helpdesk voor de gebruikers en het onderhoud. Ook zijn er begeleidende diensten zoals opleiding van personen binnen de overheidsbesturen.

1. De vakspecifieke behoeften van elke instantie

In de huidige ontwikkelingsfase beantwoordt NOVA aan de vakspecifieke behoeften van drie instellingen:

- **Op het niveau van het BROH:** NOVA dekt het beheer van de aanvragen voor een stedenbouwkundige vergunning, het secretariaat, de overtredingen, de beroepsprocedures, de overlegcommissie, de gemeentelijke stedenbouwkundige vergunningen, de BBP's en de verkavelingsvergunningen;
- **Op het niveau van Leefmilieu Brussel:** NOVA is momenteel gewijd aan de verwerking van de energieprestatiedossiers voor gebouwen;
- **Op het niveau van de gemeenten:** NOVA streeft naar de volledige integratie van de procedures in verband met de stedenbouwkundige en verkavelingsvergunningen. Concreet kunnen de gemeenten via het platform de vergunningsaanvragen behandelen, het secretariaat verzorgen met attest van indiening en verzending, het proces van de overlegcommissie (tijdschema, dagorde, processen-verbaal) en openbare onderzoeken beheren.

2. Beschrijving van de diensten

Het gebruik van het platform wordt geregeld door een beschrijving van de diensten die opgesteld wordt door elke instelling die het platform gebruikt en het CIBG. In dit document worden de door het Centrum aangeboden diensten gedefinieerd, zowel de diensten die noodzakelijk zijn voor de werking van het platform als de ondersteunende diensten.

Concreet worden deze diensten geleverd volgens het ASP-model (Application Service Provider)²¹ en omvatten zij de volgende prestaties:

- **Gebruikslicentie:** als drager van de NOVA-toepassing verleent het CIBG aan de instellingen het recht om het platform te gebruiken en definieert het dit recht in termen van gebruik (uitsluitend professioneel) en versie (de licentie heeft ook betrekking op de ontwikkelingen van het platform);

²¹ In het ASP-model (Application Service Provider) kunnen de gebruikers over online toepassingen beschikken, via internet, in plaats van de toepassingen op hun eigen computer te moeten installeren en bijwerken.

- **Hosting:** het CIBG garandeert de terbeschikkingstelling, de beveiliging en het onderhoud van de hard- en software-omgeving die vereist is voor een goede werking van het platform;
- **Gebruikersondersteuning:** het CIBG stelt zijn helpdesk Iris Line ter beschikking van de gebruikers van het platform. In de praktijk wordt er binnen elke instelling die NOVA gebruikt één medewerker aangeduid die de vragen verder leidt naar Iris Line. Voor elk incident wordt er een nauwkeurige identificatie (een ticketnummer) vastgelegd en het incident kan slechts met toestemming van de gebruiker worden afgesloten;
- **Correctief onderhoud:** de beschrijving van de dienst bepaalt ook de correctieve maatregelen van het CIBG als en wanneer er bugs worden vastgesteld in het platform.

Service Level Agreement

Op gewestelijk niveau is NOVA het voorbeeld van een toepassing die geregeld wordt door een SLA, volgens de criticaliteit van het platform. Vandaag zijn de werkzaamheden van de overheidsbesturen in het gehele Gewest afhankelijk van deze tool. De SLA dekt het toezicht op deze beschikbaarheid en verbindt tegelijk het CIBG als technische partner van het platform wat betreft deze beschikbaarheid.

3. Ondersteuning van de gebruikers

Aan de gebruikers van het platform worden verschillende ondersteunende diensten voorgesteld, zowel in projectmodus als in servicemodus.

- **Opleiding:** het CIBG biedt opleidingen aan nieuwe gebruikers van het platform bij de introductie van nieuwe functionaliteiten of bij de komst van nieuwe besturen.
- **Service-informatie:** als partners van de functionele ontwikkeling van het platform worden de IT-medewerkers aan de gebruikerszijde op de hoogte gesteld van gepland onderhoud, eventuele onderbrekingen van de service of nieuwe releases en de ingebruikname van nieuwe functies.
- **Bijstand:** het CIBG biedt bijstand via de helpdesk Iris Line om:
  - de gebruiker wegwijs te maken in de functies van het platform;
  - de gebruiker te adviseren over de te volgen procedure afhankelijk van het op te lossen probleem.

Het CIBG verzorgt ook de bijstand ter plaatse bij het volledige gebruik van het platform. Deze dienst wordt verleend door medewerkers van het CIBG die een grondige kennis hebben van de functionaliteiten van het platform. Deze bijstand bestaat uit:

- het waarborgen van een goed gebruik van het platform bij de gebruikers;
- hulp bij het configureren van de toepassing voor de behoeften van de instelling die het platform gebruikt;
- het vaststellen van de behoeften van de gebruikers inzake evolutief onderhoud en het overbrengen van deze aanvragen aan het opvolgingscomité;
- het bieden van extra opleidingen voor het gebruik van de software.
- **Reporting Business Object:** met uitzondering van het BROH beschikt het merendeel van de overheidsbesturen die NOVA gebruiken niet over een eigen BO-ontwikkelaar. Het CIBG stelt op hun verzoek de verslagen op die zij nodig hebben.

4. Functionaliteiten van het platform

4.1. Back-officefunctionaliteiten

- **Vervaldagenkalender:** NOVA omvat een vervaldagenkalender die visuele waarschuwingen genereert bij niet-naleving van de termijnen;
- **Aanmaak en verzending van documenten:** met NOVA kunnen wettelijke of interne documenten automatisch worden aangemaakt en verzonden op basis van vooraf gedefinieerde modellen waarvoor de gebruiker parameters kan ingeven. Deze documenten staan in verband met de dossiers, zodat zij op elk moment via de toepassing beschikbaar zijn. NOVA is compatibel met het kantoorsoftwarepakket Microsoft Office en met de opensourcesoftware van Open Office;
- **Een gecentraliseerd systeem:** de NOVA-referenties zijn uniek voor alle dossiers die door elke instelling worden aangemaakt. Er kunnen ook andere referenties worden ingevoerd voor het dossier zoals de referenties die momenteel door de gemeentebesturen worden gebruikt;
- **Personalisering van de gebruikersprofielen:** het toegangsbeheer gebeurt door middel van gebruikersidentificatie (beveiligde login). Afhankelijk van zijn profiel krijgt de gebruiker toegang tot een of meerdere functies, met mogelijkheid tot aanmaak, wijziging of alleen-lezen.

4.2. Transversale functionaliteiten

- **Uitwisseling van informatie en opvolging van de dossiers tussen de Brusselse gewestelijke en gemeentelijke instellingen**

Een instantie kan de evolutie van het dossier opvolgen bij een andere instantie die het dossier beheert en om advies vragen.

De dossiers waarover een uitwisseling van informatie plaatsvindt, worden automatisch in een dossierwachtrij aangeboden om door andere instanties overgenomen dan wel geweigerd te worden.

NOVA leeft de autonomiebeginselen na en staat borg voor volledige juridische en bestuurlijke afscheiding tussen de verschillende entiteiten, die niettemin de mogelijkheid hebben gegevens uit te wisselen. Elke instantie is zelf verantwoordelijk voor de informatie die wordt ingevoerd en bepaalt welke velden of schermen van het platform raadpleegbaar zijn door andere instanties. Deze gegevens kunnen uitsluitend worden gewijzigd door de instantie die ze heeft ingevoerd.

Een voorbeeld:

- in het geval van een publieke stedenbouwkundige vergunning: het door het BROH aangemaakte dossier («Master»-dossier) kan door het betrokken gemeentebestuur worden geraadpleegd, en een kopie, met automatische overname van bepaalde basisgegevens, wordt aangemaakt in de gemeentelijke module («Slave»-dossier) om daar vervolgens ingevuld te worden. Beide dossiers zijn onderling gekoppeld en kunnen te allen tijde worden gesynchroniseerd;
- voor een particuliere vergunning: hetzelfde principe is van toepassing, zij het dat het dossier door het gemeentebestuur aangemaakt wordt en een kopie aangemaakt wordt in de gewestelijke module via een wachtrij waar de instantie het gevraagde dossier overneemt.

- **Uitwisseling met andere instanties**

Interoperabiliteit tussen NOVA en de URBAIN-toepassing van de federale administratie van het kadaster.

De informatie over de stedenbouwkundige vergunningen betreft niet uitsluitend de instanties die betrokken zijn bij de afgifte van deze vergunningen. De Algemene Administratie van Patrimonium Documentatie (AAPD) van de FOD Financiën maakt hier ook gebruik van voor het gedetailleerde kadastrale plan van de bebouwde en onbebouwde eigendommen op het grondgebied. Het kadastraal plan dient niet alleen om deze eigendommen te lokaliseren en te identificeren maar ook als basis voor de berekening van de onroerend-goedbelasting die verschuldigd is aan de gewesten en gemeenten. Het gaat hierbij om een complexe en multidirectionele stroom aan informatie. In het verleden leverden de gemeenten deze gegevens²² op papier aan de AAPD. Sinds 2007 vervult de online toepassing URBAIN²³ van de AAPD deze functie en kunnen de stedenbouwkundige diensten digitaal aan de AAPD melden welke stedenbouwkundige vergunningen afgeleverd en welke wijzigingen aan onroerende goederen aangebracht zijn. Concreet dient het NOVA-platform in het Brusselse Gewest als doorgeefluik voor de verzending van kadastrale gegevens aan URBAIN, in XML-bestanden. NOVA is dan ook geïntegreerd in een brede uitwisseling van informatie die de diverse overheidsbesturen veel overbodig werk bespaart. De particuliere gebruikers (architecten, landmeter- of vastgoed-experts) beschikken zo op snellere en betrouwbaardere wijze over essentiële en bijgewerkte informatie.

- **Wetgevingswijzigingen: een open systeem**

NOVA kan flexibel reageren op wetgevingswijzigingen. In sommige gevallen leidt een wetgevingswijziging of een wijziging in het interne beheer niet tot wijzigingen van NOVA, maar alleen tot een aanpassing van de parameters.

5. Gebruikte technologieën

NOVA is een webapplicatie van het thick client-type (Rich Internet Application) op basis van een Oracle 10g Database. De grafische client-interfaces worden gegenereerd op basis van een Java-bibliotheek. De client start de toepassing met Java Web Start (JWS-technologie). Hij gebruikt geen internetbrowser in de eigenlijke zin van het woord om verbinding te krijgen met NOVA.

---

²² Het gaat met name om de lokalisatie van het goed (adres, perceel, kavel), de identificatie van de bouwheer en architect, de aard van de werkzaamheden en hun bestemming, de begin- en einddata van de werkzaamheden of van de eerste bewoning en het resultaat van een eventuele conformiteitscontrole.

²³ URBAnistic Information Network

NOVA-Onthaalscherm

Stedenbouwkundige vergunning:
gewestelijke vervaldagenkalender

Gemeentelijke
vervaldagenkalender

De vervaldagenkalender in NOVA is aangepast aan de verschillende besturen die betrokken zijn bij de procedure voor de stedenbouwkundige vergunning.

Als tool voor de ondersteuning van het administratieve beheer stuurt het platform automatische berichten naar de gebruikers (herinneringen betreffende de procedure, de uitvoeringstermijnen...).

Referentie dossier	Naam firma/aanvrager	Voorwerp	INDEM	INFDEM	AVISFD	AVISCFD	SUSP
04/AFD/		Het bouwen van een appartementsgebouw met een overdekte parkeergarage voor 36 voertuigen	■	■	■	■	■
04/AFD/		Renoveren	■	■	■	■	■
11/AFD/		Construire une annexe + changement d'affectation(Le n°87125 est appliqué au recours et est danscette farde)	■	■	■	■	■
04/AFD/		Construire un immeuble d'habitation avec rez commercial + construire 2 accès carrossables à partir de la rue de la Régence (modifier le proj...	■	■	■	■	■
13/CAF/		Immeuble "Bloc II" à diriger face à la gare du Midi, de l'autre côté de la future place de France(voir 01.pdf/86986 Anderlecht)	■	■	■	■	■
01/AFD/		bouwen van een benzinstation met shop	■	■	■	■	■
05/DER/		Construire un immeuble de bureaux avec parkings en sous-sol	■	■	■	■	■
01/AFD/		construire un nouvel immeuble + parking couvert	■	■	■	■	■
05/AFD/		changement affectation de conciergerie en bureaux, agrandir étage technique, installer 197 parking en sous sol.	■	■	■	■	■
04/AFD/		Rénover l'immeuble de bureaux y compris les façades	■	■	■	■	■
04/AFD/		Het bouwen van een visserijbedrijf	■	■	■	■	■
02/CAF/		réaménagement du parking + parking sur la toiture	■	■	■	■	■
01/AFD/		utiliser un terrain comme dépôt d'épaves de véhicules et exploiter un atelier de démontage de véhicules à moteur	■	■	■	■	■
02/AFD/		constr. de l'imm + utilisation du parking	■	■	■	■	■
06/AFD/		construction d'une extension pour garage existant	■	■	■	■	■
06/DER/		Construire un immeuble à appartements et un parking couvert de 61 emplacements	■	■	■	■	■
04/CAF/		Construire un immeuble de bureaux et d'un immeuble de logements	■	■	■	■	■
06/AFD/		Restaurer une maison	■	■	■	■	■
01/AFD/		Construire un hall démontable + aménager un terrain pour stockage et exploiter diverses installations et un parking à l'air libre (voir 109841)	■	■	■	■	■
01/AFD/		transformation et extension du bâtiment existant	■	■	■	■	■
01/CAF/		construire un entrepôt et des bureaux	■	■	■	■	■
07/AFD/		transformer un bâtiment industriel (atelier +machines) en vue d'y implanter un atelier de carrosserie et de montage d'installations d'air con...	■	■	■	■	■
02/AFD/		transf. de la station service	■	■	■	■	■
02/CAF/		démolition et reconstruire d'imm. de logements et parkings	■	■	■	■	■
04/AFD/		Réaménager et étendre le parking	■	■	■	■	■

Aantal gevonden dossiers : 1968

Alle dossiers selecteren   Niets selecteren   De selectie omkeren   Een andere zoekoplossing uitvoeren   Detail van de zoekoplossing weergeven

Het scherm "Procedureel beheer" geeft de dossiers weer volgens termijncriteria die door het platform zijn geparametreerd.

Identificatie	Indicator	Reperage	Technische fiche	MPP	College	Procedures	Kosten & Taksen	Opvolging na afp/ite	Statistische fiche	Bijlagen
Identificatie van het dossier / Beheerder :										
Circulatie van het dossier :										
Aanvrager :	Wissels	Verstuurd naar :	05-Laden architecten	Verstuurd door :	Henriette Cougnet	Datum :	21/04/2010			
Ref. Nova :	08-01000	Verstuurd naar :	08-01000	Verstuurd door :	Henriette Cougnet	Datum :	13/04/2010			
Ref. Gem. :	08-01000	Verstuurd naar :	08-01000	Verstuurd door :	Henriette Cougnet	Datum :	13/04/2010			
Beheerder :	Collegie Agents	Verstuurd naar :	01-Kast nieuwe aanvragen	Verstuurd door :	Henriette Cougnet	Datum :	23/02/2010			
Binnenkomende en uitgaande evenementen :										
Datum :	Richting :	Beschrijving evenement :	Opmerkingen :							
13/04/2010	Uit	Volledig ontvangstbewijs								
13/04/2010	Uit	Aanvraag advies Dbdnh								
30/03/2010	In	Bewijs van neerlegging: ontvangst bijkomende documenten								
30/03/2010	Uit	Bewijs van neerlegging								
19/01/2010	In	Ontvangst dossier voor openen								
19/01/2010	Uit	Bewijs van neerlegging								
Afdrukte formulieren :										
A Ref. Document :	Envoyé?	Verstuurd?	Type van het document :	Taal :	Bestemming :	Creëte datum :				
08-01000_01000_01000_01000	✓	✓	attestation de dépôt nl	FR	Aanvrager	19/01/2010				
08-01000_01000_01000_01000	✓	✓	Analyse au Collège BROUILLON	FR	Aanvrager	08/03/2010				
08-01000_01000_01000_01000	✓	✓	Attestation de dépôt compléments nl	FR	Aanvrager	30/03/2010				
08-01000_01000_01000_01000	✓	✓	accusé réception complet nl	FR	Aanvrager	13/04/2010				
08-01000_01000_01000_01000	✓	✓	Analyse au Collège nl	FR	Gemeente	13/04/2010				
08-01000_01000_01000_01000	✓	✓	Transmis AATL (V. Henry) nl	FR	Directie Stedenbouw	21/04/2010				
Interne commentaar :										
<p>Mailing Delete Nieuw document opmaken</p>										

In het scherm "Indicator" kunnen de ingaande en uitgaande gebeurtenissen in verband met een dossier worden beheerd. Deze gebeurtenissen hebben een directe invloed op de berekening van de vervaldagen in het vervaltijnschema.

Nova Communal (TRAINING) - Detail dossier - [Gemeente: Verouvinosaanvragen]

Identificatie | Indicator | Repérage | Technische fiche | MPP | College | Procédures | Kosten & Taksen | Opvolging na afgifte | Statistische fiche | Bijlagen

Identificatie van het dossier / Beheerder :

Aanvrager : S.S. PARD S.A.
 Ref. Nova : P12/2009/04
 Ref. Gem. : P12/2009/04
 Beheerder :

Stedenbouwkundige lasten te heffen : Ja Nee
 Advies DBDMH : Ja Nee
 Miniem gewicht : Ja Nee

Ontbrekende elementen :

Algemene commentaar : Details...

Straatna(om)en : Paderbeek van 1 tot St.-Gillis

Voorwerp v/d aanvraag : NI Verandering van een huis met verhoging van volume
 Fr

Eerste technische analyse :

Afwijkingen en Motieven OC/SRO :

- GPB
- Algemene voorschriften
  - 0.5. Projecten voor bebouwing of verkaveling van een beplante eigendom van meer dan 3.000m²
- (GewSV) Art. 153 §2, al2&3: MPP uniquement pour dérogation au volume, à l'implantation ou à l'esthétique des constructions
  - Titel II : Bewoonbaarheidsnormen voor woningen
    - Art. 4 hoogte onder het plafond (bewoonbare lokalen)

Te raadplegen instanties :

Andere : Wijzigen...

Technische commentaar : Wijzigen...

1/14

Terug naar creatie Een andere opzoeking uitvoeren De lijst van de opzoeking weergeven

Domain : Verouvinosaanvragen

In het scherm "Technische fiche" kan de dossierbeheerder de beslissingselementen identificeren, bijvoorbeeld ter voorbereiding van de vergaderingen van de overlegcommissie, of de adviezen van het College op gemeentelijk vlak of van de betrokken functionaris op gewestelijk vlak.

Nova Regional (PRODUCTION) - Interinstantie dossiers - [Gemeente: Verouvinosaanvragen]

Filter

Dossiers gemaakt tussen : 01/05/2010 en 03/05/2010 Zoeken

Gemeente : Wis filter

Volledig ontvangstbewijs :

Type dossier :

Gemeente	Ref Nova	Gemeentelijke ref.	Aanvrager	Straat	N° van	N° tot	Voorwerp v/d aanvraag
Watermaal - Bosvoorde	P12/2009/04	P12/2009/04	LIMBORG	Paderbeek	7		
Oudergem	P12/2009/04	P12/2009/04	Limburg	Paderbeek	45		changer les chassis en façade avant et arrière
Schaarbeek	P12/2009/04	P12/2009/04	Limburg	Paderbeek	9		
Watermaal - Bosvoorde	P12/2009/04	P12/2009/04	Limburg	Paderbeek	9		
Schaarbeek	P12/2009/04	P12/2009/04	Limburg	Paderbeek	62		

In het scherm "Inter-instantiedossiers" kunnen de dossiers worden geraadpleegd die zijn opgesteld door andere instanties, zodra ze beschikbaar gemaakt zijn. NOVA staat zo in voor het delen en recupereren van redundante informatie zoals de identificatiegegevens van een aanvrager, het adres van een aanvraag, de datum van indiening van een dossier of de te pas-selijke procedures (effectrapport of -onderzoek, gemengd dossier, EPB-dossiers...).

Nova Communal (PRODUCTION) - Beheren van de OC - (Maison de la Citoyenneté)

Datum OC : 25/04/2010 Leden OC... De documenten van de OC beheren...

Te behandelde dossiers :

Uur :	Duur :	Referentie Nova :	Ref. gemeente :	Beheerder :	Aanvrager :	Adres van de aanvraag :	Raad :
25P		2009/			ERTEM & GOK	Rue de la République 100	Gunstig met voorwaarden
25P		2009/			C	Rue de la République de la St. 2 100	Uitgesteld
25P		2009/				Rue de la République	Gunstig
25P		2009/				Rue de la République	Gunstig met voorwaarden
25P		2009/				Rue de la République	Gunstig
30P		2009/				Rue de la République	Uitgesteld
25P		2009/				Rue de la République	Ongunstig

Beginuur : 09 u 00 Beginuur vd pauze : 12 u 00
 Einduur vd pauze : 14 u 00

Details van het advies

Status van het advies :

Details van het advies :

Conditie :

Advies van de minderheid :

Het scherm voor beheer van de Overlegcommissie geeft de dossiers weer die zijn behandeld op een gegeven datum en biedt mogelijkheden om de documenten in verband met de Commissie te beheren: dagorde, beheer van reclamanten...

Dankzij de dynamische evolutie door het gezamenlijke beheer van het platform wordt NOVA permanent up-to-date gehouden.

De ontwikkelingsvooruitzichten van het platform zijn positief, zowel wat betreft de functionaliteiten die aan de huidige gebruikers worden geboden als wat betreft de uitbreiding naar nieuwe procedures, nieuwe instanties en nieuwe doelgroepen.

Enkele belangrijke ontwikkelingen die verwacht worden op het vlak van de inhoud of de diensten zijn de aanpassing van NOVA aan het nieuwe BWRO, de integratie van de milieuvergunning en de openstelling voor de gebruiker als online loket en de interactie met BRUGIS©, het geografisch informatie systeem (GIS) ontwikkeld door het BROH.

1. Aanpassing van NOVA aan het nieuwe BWRO

Op 1 januari 2010 is de nieuwe versie van het Brussels Wetboek van de Ruimtelijke Ordening (BWRO) in werking getreden. Op gewestelijk en op gemeentelijk niveau zijn er verschillende wijzigingen ingevoerd. Deze wijzigingen zijn op tal van domeinen van invloed op NOVA (het beheer van de tijdschema's en de termijnen, de reporting, de structuur en de opstelling van de administratieve dossiers) zodat het noodzakelijk is om nieuwe procedures in te voeren.

Er zijn veel aanpassingen noodzakelijk om NOVA in overeenstemming te brengen met het nieuwe BWRO. 1 januari 2010 bleek dan ook geen haalbare deadline. Opnieuw bieden deze lopende werkzaamheden de gelegenheid om aan te tonen dat het belangrijk is dat meerdere instanties dit platform delen. Het nieuwe BWRO heeft immers tal van interpretatievragen opgeworpen. Het BROH heeft een werkgroep opgericht om deze vragen te centraliseren en te coördineren teneinde een gezamenlijk antwoord te kunnen geven aan alle gebruikers van het platform. Op deze wijze wordt voorkomen dat er bij de besturen onduidelijkheid zou heersen en het nieuwe Wetboek verschillend zou worden toegepast. Bovendien vermijden het Gewest en de gemeenten dubbel werk en dat is een belangrijk schaalvoordeel.

Deze gemeenschappelijke aanpassing aan het nieuwe BWRO beantwoordt bovendien aan een democratisch gelijkheidsbeginsel bij de gebruikers: *«Niet alleen wij hebben voordeel bij het gemeenschappelijke werk, stelt Yves Smidts voor de gemeente Etterbeek. De burger krijgt hierdoor de garantie dat hij door welke instantie dan ook op dezelfde manier wordt behandeld. Zo gelden dezelfde rechten overal en voor iedereen.»*

2. Integratie van de milieuvergunning

Leefmilieu Brussel behandelt jaarlijks 1200 dossiers inzake milieuvergunningen, waarbij het gaat om nieuwe vergunningen, de verlenging van bestaande vergunningen of wijzigingen van lopende vergunningen.

«Net als de stedenbouwkundige vergunning draagt ook de milieuvergunning bij tot de huidige en de toekomstige structuur van de gemeente, zegt Jean Delfosse. De reikwijdte ervan is erg groot omdat bij een milieuvergunning uiteenlopende aspecten een rol spelen, zoals bodemverontreiniging, geluidsoverlast, risico's inzake bioveiligheid of zelfs mobiliteit... Overstappen op NOVA betekent dat ongeveer een zestigtal procedures worden geïntegreerd, die vaak weer onderverdeeld zijn in verschillende specifieke procedures in een bepaalde context, bijvoorbeeld voor de zogenaamde Seveso-bedrijven²⁴ »

²⁴ Een Seveso-bedrijf is een bedrijf dat activiteiten ontplooit op het vlak van de behandeling, de productie, het gebruik of de opslag van gevaarlijke stoffen (bijvoorbeeld raffinaderijen, petrochemische vestigingen, chemische fabrieken, aardoliedeps, opslagplaatsen voor explosieve stoffen). Bron: www.seveso.be - FOD Binnenlandse Zaken.

De integratie van procedures voor de milieuvergunning in NOVA, de aanvankelijke doelstelling van de participatie van Leefmilieu Brussel aan het platform die echter vertraging²⁵ heeft opgelopen, wordt door het CIBG en Leefmilieu Brussel voor eind 2010 gepland.

De uitbreiding van de milieuvergunning naar de gemeenten toe en de totstandbrenging van een inter-instantie tussen Leefmilieu Brussel, de gemeenten en het BROH is gepland voor 2011. Leefmilieu Brussel heeft hoge verwachtingen op dit gebied. Jean Delfosse: «*Bij gemengde vergunningen, waar wij nauw samenwerken met het BROH, halen wij 100% voordeel uit het gebruik van NOVA. Alles moet op perfect gecoördineerde wijze gebeuren: een dossier moet tegelijk bij onze twee administraties worden ingediend, wij moeten dit ook tegelijk als volledig verklaren en er wordt één enkel openbaar onderzoek uitgevoerd. Door de weigering van één administratie komt het volledige dossier te vervallen. Dat is het uiterst precieze administratieve mechanisme dat door NOVA wordt vereenvoudigd en verhelderd.*»

3. Andere uitbreidingen van het platform

3.1. Integratie van het beheer van overtredingen op gemeentelijk niveau

De gemeenten, verenigd in een specifieke werkgroep, voltooiën momenteel de analyse van hun behoeften inzake het beheer van stedenbouwkundige overtredingen om dit aspect van de stedenbouwkundige procedures te kunnen integreren in het platform.

«*Wij wensen, zo verklaart Yves Smidts (Etterbeek), een globale beheeroplossing te vinden voor alle klachten op het vlak van stedenbouw. Wij willen het maximum aan informatie verzamelen over een goed of een plaats en met name ook de mogelijkheid hebben om alle problemen die zich daar hebben kunnen voordoen opnieuw te traceren.*»

Net als bij de andere ontwikkelingen van het platform zorgt dit voorbereidende werk van de gebruikers zelf - met technische ondersteuning van het CIBG - voor het succes van deze toekomstige integratie. Er moet worden opgemerkt dat NOVA een inter-instantiebeheer van de overtredingsdossiers tussen gemeenten en Gewest zou kunnen ondersteunen.

Ook andere soorten dossiers zouden aan bod kunnen komen: BBP's, stedenbouwkundige inlichtingen, andere niveaus inzake inter-instantie, uitbreiding van de EPB's naar de gemeenten toe...

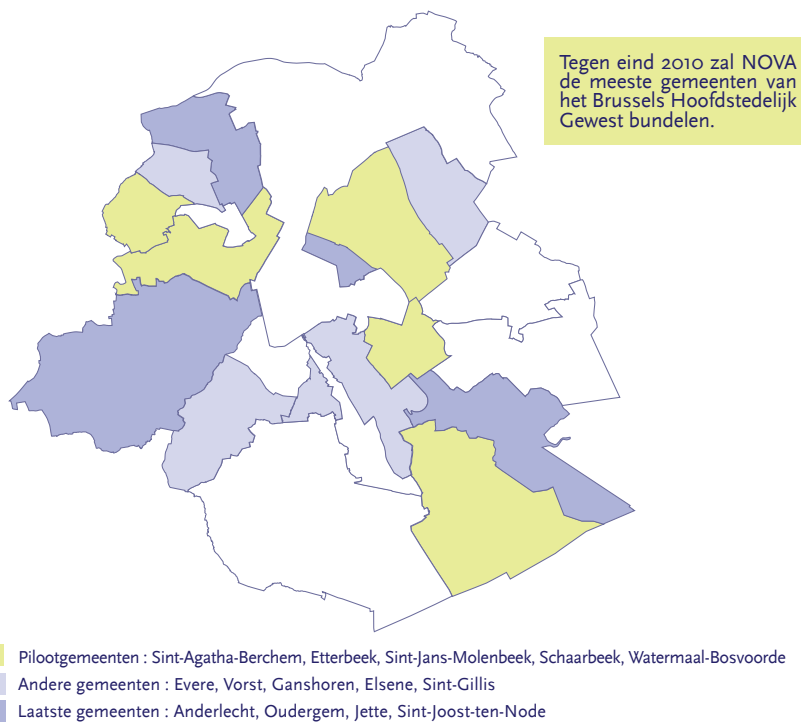
3.2. Uitbreiding naar andere overheidsbesturen

Momenteel groepeerde NOVA de belangrijkste overheidsbesturen voor de afgifte van de stedenbouwkundige vergunning, namelijk het BROH en de gemeenten. De stedenbouwdossiers die via NOVA verlopen, zouden echter efficiënter, sneller, betrouwbaarder en transparanter verlopen door de reikwijdte van het platform uit te breiden naar andere Brusselse overheidsbesturen en dit naast de 14 gemeenten die we vandaag of binnenkort als nieuwe gebruikers verwelkomen. We hebben het dan over:

- *siamu.irisnet.be*: de DBDMH is betrokken bij zowel de procedure voor de stedenbouwkundige vergunning als die voor de milieuvergunning, omdat deze dienst een preventie-advies afgeeft en de conformiteit van de gebouwen of installaties controleert;
- de Directie Monumenten en Landschappen van het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: deze twee instanties zijn betrokken bij aanvragen voor het uitvoeren van (onderhouds- of restauratie-) werkzaamheden aan een beschermd goed;

²⁵ Zie hoofdstuk 2, pagina 20

- de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in haar hoedanigheid van lid van de overlegcommissie, die adviserend optreedt in het kader van bepaalde milieu- en stedenbouwkundige vergunningen.

4. Consolidering van het platform

NOVA is historisch gegroeid door de eigen databases van de verschillende instanties samen te voegen. Het is dan ook noodzakelijk om deze verschillende systemen te consolideren door een technologische update van het platform.

5. Openstelling voor de eindgebruiker: NOVA als e-loket voor burgers en bedrijven

De uitbreiding van NOVA naar de eindgebruikers, de burgers of de bedrijven die een aanvraag indienen voor een stedenbouwkundige of milieuvergunning, maakt deel uit van de doelstellingen van de overheidsbesturen die aan het platform deelnemen en van de Gewestregering, die dit in haar Regeerakkoord 2009-2014²⁶ nogmaals heeft bevestigd.

Deze doelstelling past in de visie van de Europese Unie inzake online dienstverlening. De EU heeft de stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning ingedeeld bij de twintig diensten die representatief zijn voor de administratieve formaliteiten waarmee burgers en bedrijven worden geconfronteerd en bestudeert de online beschikbaarheid hiervan teneinde de ontwikkelingen van e-government in Europa²⁷ te evalueren.

²⁶ Zie ook hoofdstuk 2, «Gewestelijke doelstellingen».

²⁷ Lees ook het herhalingsonderzoek *Online availability of public services: how is Europe progressing?* dat het bureau Cap Gemini vanaf 2001 heeft uitgevoerd op verzoek van de Europese Commissie (Directoraat-generaal informatiemaatschappij en media). Dit verslag kan worden gedownload op het adres: http://europa.eu/information_society/eeurope/i2010/docs/benchmarking/egov_benchmark_2007.pdf

Een elektronisch loket voor stedenbouwkundige en milieuvergunningen kan vanuit twee gezichtspunten tot stand worden gebracht: enerzijds de transparantie van procedures en anderzijds het online zetten van procedures.

5.1. Transparantie van procedures

Een eerste stap voor de totstandkoming van een echt elektronisch loket voor stedenbouwkundige of milieuvergunningen is het zorgen voor transparante procedures waarbij de status van een dossier kan worden gevolgd of kan worden geraadpleegd.

De vervaldagenkalender in NOVA ondersteunt deze dienst waarbij de aanvrager rechtstreeks zicht krijgt op de voortgang van zijn dossier of zelfs per e-mail wordt geïnformeerd over elke volgende stap. Het overheidsbestuur zou baat hebben bij een dergelijke ontwikkeling omdat het dan dergelijke vragen niet meer hoeft te beantwoorden.

In dat opzicht is NOVA een tool die bijdraagt tot de elektronische democratie: *«De toegang tot informatie is van groot belang voor de administratieve transparantie, verklaart Jean Delfosse. Vooral bij milieuzaken worden wij hiermee geconfronteerd omdat er bij burgers of verenigingen een toenemende sensibilisering waar te nemen is, maar ook omdat verordeningen op dit vlak ons verplichtingen opleggen. De milieuvergunning wortelt in de 19e eeuw en bezit nog kenmerken uit die tijd die nu in onbruik zijn geraakt. Neem nu bijvoorbeeld de publicatie van vergunningen door aanplakking. Men moet zich aanpassen aan het internettijdperk. Ik beschouw NOVA als een krachtige informatietool en zou het wenselijk vinden dat dit platform zich in het kader van de milieuvergunning openstelt voor een breder publiek. Tal van andere overheidsinstellingen, bijvoorbeeld Brussel Mobiliteit of de MIVB, zouden hier interessante gegevens uit kunnen halen voor hun eigen werking.»*

5.2 Invoering van online dossiers

Naast het beheer van het dossier zou het loket de burger, het bedrijf of de opdrachtgever (bijvoorbeeld het architectenbureau) de mogelijkheid bieden een vergunningsaanvraag online in te dienen. Deze functie zou het indienen van een aanvraag vereenvoudigen doordat het indienen van een «papier» dossier, vaak in meerdere exemplaren, gedeeltelijk of zelfs geheel kan worden vermeden. Technisch gezien is er niets op tegen om de aanvrager toe te laten alle documenten, inclusief de plannen of foto's, in elektronisch formaat in te dienen.

De concretisering van een dergelijk online loket stuit echter nog op verschillende problemen. Behalve de naleving van eventuele wettelijke verplichtingen (bijvoorbeeld wat betreft de persoonlijke levenssfeer), moet men zich afvragen in welke mate zo'n loket succes zou hebben bij de burgers of bij een merendeel van de bedrijven die weinig bekend zijn met de procedures die door NOVA worden ondersteund. Het online loket zou ongetwijfeld een grote ondersteuning betekenen en meer gebruikt worden door professionele tussenpersonen zoals architecten.

In ieder geval zou het elektronische loket voor stedenbouwkundige en milieuvergunningen de huidige voordelen van het platform versterken wat betreft snelheid van de procedures (de administratie hoeft geen bestaande of reeds eerder geproduceerde informatie in te voeren) en wat betreft de betrouwbaarheid (elke invoering kan fouten bevatten). Het werk van het overheidsbestuur zou dan op zijn echte meerwaarde kunnen worden toegespitst: de analyse van de dossiers en de besluitvorming. Een dergelijke oplossing zou de eerste stap zijn naar een elektronisch documentenbeheersysteem²⁸ dat toegepast wordt op deze dossiers.

²⁸ Zie verder, pagina 39.

6. Toegang tot authentieke bronnen

Het gebruik van authentieke bronnen²⁹ vormt een belangrijke beweegreden voor de administratieve vereenvoudiging. In feite gaat het om de mogelijkheid om informatie van andere overheidsbesturen bij de bron op te zoeken, op geautomatiseerde en beveiligde wijze, zonder dat er lang naar deze informatie moet worden gezocht en zonder de gegevens manueel te moeten invoeren. Deze evolutie past in de logica van de Dienstenrichtlijn van de Europese Unie³⁰ die bepaalt dat een overheidsinstelling niet meer het recht zal hebben om informatie op te vragen waarover zij zelf of een andere overheidsinstelling beschikt.

Wat betreft NOVA past deze evolutie in het tweeledige perspectief van authentieke bronnen en toegangsmodus, waarbij referentiebepaling met een cartografische tool door alle gebruikers wordt verwacht. Bovendien is NOVA als gegevensbank voor informatie inzake stedenbouw en milieu op zich reeds een authentieke bron.

6.1. Welke authentieke bronnen?

In het kader van stedenbouwkundige en milieuvergunningen kunnen er talrijke authentieke bronnen worden gebruikt. Deze hebben betrekking op de identificatie en het profiel van de vragende partijen (de aanvrager of zijn vertegenwoordiger) en op het voorwerp van een vergunningsaanvraag.

- **Het Rijksregister:** wordt beheerd door de FOD Binnenlandse Zaken. Het Rijksregister van natuurlijke personen identificeert elke persoon die ingeschreven is in de bevolkingsregisters en vreemdelingen met behulp van gegevens als naam, voornaam, geboorteplaats en -datum, geslacht, nationaliteit, hoofdverblijfplaats, enz. Elke natuurlijke persoon die geregistreerd is in het Rijksregister heeft een rijksregisternummer;
- **De Kruispuntbank van ondernemingen:** de Kruispuntbank van ondernemingen (KBO), in beheer van de FOD Economie, verzamelt de gegevens over rechts- en natuurlijke personen en verenigingen die een economische activiteit uitoefenen in België. Zelfstandigen die een vrij beroep uitoefenen (advocaten, dokters...), een intellectueel beroep (boekhouders...) of een dienstverlenend beroep staan ook vermeld in de KBO;
- Bij een vergunningsaanvraag zijn alle gegevens die hiermee vanuit stedenbouwkundig of milieu-oogpunt verband houden authentieke bronnen. Dit geldt voor het bestaan van een vergunning of voor de historiek ervan (reeds gedane aanvragen, het resultaat en de overtredingen) maar ook voor de verschillende verordeningen of gegevens die hierop betrekking hebben: de gewestelijke of bijzondere bestemmingsplannen (GBP's of BBP's), de gewestelijke of gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen, kadastrale indeling, ligging in overstroombare zone, in een perimeter van voorkoop, in een vrijwaringszone...

²⁹ Een authentieke bron is een gegevensbank met gegevens betreffende personen of juridische feiten die verzameld en beheerd worden door een openbare dienst en de waarde hebben van unieke en oorspronkelijke gegevens. Definitie volgens de site van de Belgische regering gewijd aan de interoperabiliteit in de context van e-government en de informatiemaatschappij, www.belgif.be.

³⁰ Europese richtlijn 2006/123/EG.

6.2. Cartografisch referentiesysteem: onmisbare aanvulling van NOVA

Naar mening van alle actoren van het platform vormen de cartografische vergelijkingspunten van authentieke bronnen een wenselijke aanvulling van het platform. De digitale cartografische plannen van UrbIS vormen in dit opzicht de juiste ondersteuning om dit referentiesysteem³¹ in te voeren, met aanvulling van de informatie uit de gegevens die beheerd worden door het cartografische platform BRUGIS©³² van het BROH.

Het cartografische referentiesysteem zou de tool bij uitstek zijn om toegang te hebben tot authentieke bronnen inzake stedenbouw of milieu die in verband staan met een bepaald punt of bepaalde zone. De burger, de architect, de notaris maar ook de openbare ambtenaar die gelieerd is aan een toekomstig elektronisch loket voor stedenbouwkundige of milieuvergunningen, zouden met één enkele klik deze informatie kunnen raadplegen of zelfs gebruiken voor hun dossiers.

7. Integratie van de elektronische identiteitskaart: ondertekening en authenticatie

Een elektronische oplossing voor identificatie, ondertekening, authenticatie en traceerbaarheid is een ander deel van de door NOVA aangeboden functies, met name in het kader van zijn ontwikkeling naar een platform als uniek loket. In het kader van de informatisering van procedures is een dergelijke oplossing noodzakelijk om alle bewerkingen in verband met een digitaal dossier te authenticeren en te certificeren of om de fysieke stempels te vervangen die een document certificeren, een noodzakelijke stap voor het vereenvoudigen van de elektronische uitwisseling van deze documenten tussen de overheden.

De elektronische identiteitskaart die al op grote schaal is verspreid, ondersteunt deze functies, zowel voor de aanvrager als voor de persoon die het dossier behandelt. In het Brusselse Gewest vervult het platform IRISbox, dat ontwikkeld is door het Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest, al deze functies. Dit platform wordt gebruikt als gemeentelijk elektronisch loket (aanvraag van persoonsdocumenten voor burgers) of om de gebruikslicenties te beheren van de digitale cartografie UrbIS, IRISbox kan tevens aan NOVA worden gekoppeld.

8. Naar een elektronisch documentenbeheer: naar het «papierloze tijdperk»

Ook als is het «papierloze tijdperk» nog ver weg, toch is het «volledig papieren tijdperk» vandaag voorbij: burgers, bedrijven en overheden communiceren langs elektronische weg en wisselen nu reeds elektronische documenten uit. Deze ontwikkeling kan niet worden teruggedraaid en roept vragen op over het beheer van de elektronische documenten die steeds vaker in de plaats komen van de tastbare dossiers.

³¹ Verdeeld in de vorm van grafische en alfanumerieke gegevens kan UrbIS worden opgedeeld in zes productcategorieën: luchtfoto's (UrbIS-Fot), een orthofotoplan, een topografische kaart (UrbIS-Topo), een administratieve databank (UrbISAdm), een basiskaart (UrbIS-Map) en entiteiten uit het kadaster (UrbIS-P&B). UrbIS wordt beheerd en bijgewerkt door het Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest. De in dat kader geproduceerde geomatische gegevens worden gebruikt voor uiteenlopende toepassingen: stedenbouw, beheer van het wegennet, geolokalisatie, trajectberekening (MIVB), ondersteuning voor het opstellen van verplaatsingsplannen voor bedrijven (Leefmilieu Brussel)...

³² Het cartografische platform BRUGIS©, gebaseerd op het basisplan UrbIS, bevat alle meest recente stedenbouwkundige gegevens die beschikbaar zijn voor het gehele grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: voorkeepszones, zones met culturele, historische, esthetische of verfraaiingswaarde, GBP's, BBP's, Seveso-terreinen, enz.

De autoriteiten voor stedenbouw en milieu in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest nemen deel aan deze ontwikkeling. De gemeente Etterbeek heeft bijvoorbeeld alle plannen uit de archieven gedigitaliseerd, zo'n 25.000 plannen in totaal, waarvan de oudste van de jaren 1830-1840 dateren. *«Wij trachten onze documenten zoveel mogelijk te digitaliseren, maar het «papierloze tijdperk» is duidelijk nog niet voor vandaag, analyseert Yves Smidts (Etterbeek). Tussen de overheden onderling hebben wij dit punt nog niet bereikt: met organisaties als de NMBS, de MIVB of het kadaster wisselen wij nog altijd gegevens op papier uit. Bovendien brengt het volledig elektronische tijdperk problemen op materieel vlak met zich: wie beschikt over pc's die krachtig genoeg en schermen die groot genoeg zijn om de plannen te bekijken? Op dit ogenblik digitaliseren wij allereerst voor intern gebruik.»*

Leefmilieu Brussel bevindt zich in eenzelfde situatie: *«De dossiers brengen een enorme stroom aan papier met zich, zegt Jean Delfosse. Wij zijn begonnen met het elektronische beheer van de dossiers door de documenten voor de milieuvergunningen in te scannen, niet alleen de plannen maar ook onze beslissingen in de dossiers.»*

De weg is dan ook geëffend voor oplossingen als elektronisch documentenbeheer (EDB). Op termijn zullen deze oplossingen op tweeërlei wijze het gebruik van een platform als NOVA verrijken. Het EDB opent de weg naar een gepersonaliseerd gebruik van de informatie van een dossier (bijvoorbeeld volgens het beroep van de gebruiker), uitgebreid naar documenten en de inhoud van het dossier. Voorts roept het elektronisch documentenbeheer vragen op inzake de regels voor de archivering en de hosting van deze documenten: welke materiële ondersteuning moet men kiezen om welke documenten te bewaren, rekening houdend met de toegangsfrequentie tot deze documenten.

Het NOVA-platform is de vrucht van een geleidelijk proces van rijping en mutualisering, waarvan het ontstaan en de evolutie in dit Katern worden uiteengezet. Het Gewest, de gemeenten en Leefmilieu Brussel mogen met recht en reden trots zijn op hun gezamenlijke inspanningen.

Nog los van zijn bijdrage tot dit succes is het Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest verheugd over de toekomstperspectieven voor NOVA. De toekomst van het platform ziet er immers veelbelovend uit. In het hoofdstuk «Evolutie vandaag en morgen» van dit Katern worden talrijke denksporen aangehaald, zoals de aanpassing van NOVA aan het nieuwe BWRO en aan de integratie van de milieuvergunning in het platform.

Bij de denksporen voor de toekomst zijn er ook enkele die bijzondere aandacht verdienen om hun betekenis in de gewestelijke context. Zo komt de opening van een elektronisch loket in de eerste plaats tegemoet aan de eis naar transparantie van de procedures, een van de verwachtingen die het sterkst leven bij de gebruikers van de openbare diensten. Belangrijk daarbij is dat dit loket niet louter een gadget is, maar wel het bewijs dat in de Brusselse overheidsbesturen voor de stedenbouwkundige of milieuvergunningen, IT op zijn juiste waarde geschat wordt, als instrument voor een «klantgerichte» modernisering.

Daarnaast worden ook de toegang tot authentieke bronnen, vooral in het kader van een cartografisch referentiesysteem, en de koppeling aan het elektronisch documentbeheer ongetwijfeld al even interessante uitdagingen. Ook hier gaat het erom de technologie ten dienste te stellen van een doelmatige en kwaliteitsgerichte overheid.

De sleutel tot het succes van deze ontwikkelingen ligt niet louter in het technologische of begrotingsvlak. Meer fundamenteel is hij gesitueerd in de dialoog tussen het CIBG en de besturen die deelnemen aan NOVA.

Deze dialoog vormt de kern van de opdracht van het Centrum. De overheidsbesturen, wie zij ook zijn, scharen achter het streven naar een betere dienstverlening, met betere toegangsmogelijkheden en betere efficiency, is immers een van de fundamentele krachtlijnen in de opdracht van het CIBG. En bruggen slaan begint met een dialoog tussen de partners, en dus ook met het mogelijk maken van die dialoog.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft met andere woorden nood aan meer van dergelijk overleg, en alle overheidsbesturen hebben de plicht om hieraan mee te werken. Het Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest is ervan overtuigd dat de toekomst van de besturen, en zelfs de toekomst van het Gewest zelf, staat of valt met hun vermogen om hun behoeften te bundelen, om het specifieke en het algemene met elkaar in overeenstemming te brengen, veeleer dan ze tegenover elkaar te stellen. Dat blijkt duidelijk uit de talrijke initiatieven op dit vlak, zoals het elektronische loket IRISbox dat gedeeld wordt door vrijwel alle Brusselse gemeenten en sommige OCMW's, de COCOF, het gewestelijke Parlement... Op het vlak van de infrastructures dragen ook IRISnet en het gewestelijke data center hun vitale steentje bij, denken we maar aan de schaalvergroting en de kwaliteit van de overheidsactiviteit. Om terug te keren naar het onderwerp van dit Katern, ook dit moet tussen de lijnen van het opmerkelijke succes van het NOVA-platform worden gelezen.

De auteurs van dit Katern willen graag hun dank betuigen aan diverse personen die met hun samenwerking en informatie de opstelling ervan mogelijk hebben gemaakt:

- de heren Henk De Ruddere, Albert Goffart en Philippe Thiery voor het Bestuur Ruimtelijke Ordening en Huisvesting van het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- de heer Yves Smidts voor de stedenbouwkundige dienst van de gemeente Etterbeek;
- de heer Jean Delfosse voor de dienst Vergunningen en Partnerschappen bij Leefmilieu Brussel;
- en, bij het CIBG, mevrouw Michelle Philippron en de heren Johan De Pessemier, Pascal Labye en Pierre Vilain.

DE KATERNEN VAN HET CIBG

Het Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest heeft als taak het gebruik van informatie- en communicatietechnieken te organiseren, te promoten en te verspreiden zowel bij plaatselijke overheden als bij de verschillende besturen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het Centrum heeft binnen deze context als opdracht te informeren, met name door de publicatie van Katernen die een beeld vormen van zijn activiteiten, projecten of de evolutie van de technologieën.

RECENTE PUBLICATIES:

2009

Katern 30   IRISnet, success story voor een IT-gewest

Speciaal nummer   CIBG-Witboek - Een prestatiegericht ICT-beleid voor een prestatiegericht gewest: 34 maatregelen voor de gewestelijke legislatuur 2009-2014

2008

Katern 29   Het Multimediaplan voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, 1998-2008: balans en perspectieven

2007

Katern 28   Scenario voor een draadloos stadsnetwerk voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De Katernen van het CIBG zijn beschikbaar in elektronisch formaat en te vinden op www.cibg.irisnet.be. Voor meer informatie stuurt u een mailtje naar communicatie@cibg.irisnet.be

Redactie en coördinatie:

Afdeling Communicatie CIBG

Gedrukt met plantaardige inkt op papier afkomstig uit duurzaam beheerde bossen (FSC-label).

© 2010 - Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest - CIBG.
Alle rechten voorbehouden.

Verantwoordelijke uitgever: Hervé Feuillien
CIBG

Kunstlaan 21 - 1000 Brussel

T 32 2 282 47 70 F 32 2 230 31 07

www.cibg.irisnet.be - info@cibg.irisnet.be

